

Časové a priestorové zmeny hodnôt vybraných meteorologických prvkov na Slovensku

Monitoring a hodnotenie dopadov
sucha na Slovensku
Žemberovce, 13. marca 2024

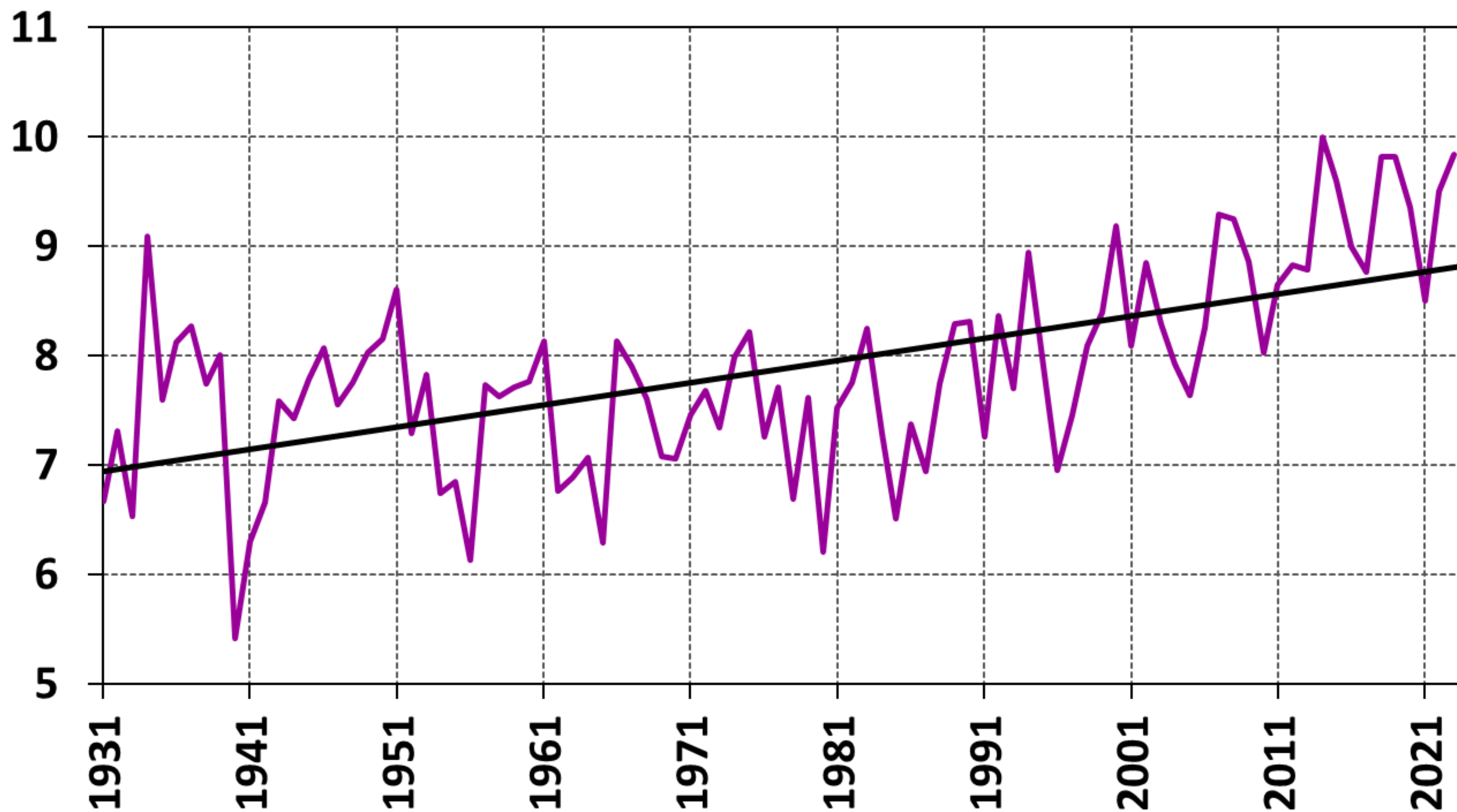

RNDr. Pavol Faško, CSc., RNDr. Gabriela Ivaňáková
Mgr. Ladislav Markovič, Ing. Jozef Rozkošný, PhD.

PRIEMERNÁ ROČNÁ TEPLOTA VZDUCHU NA SLOVENSKU OD ROKU 1931

T (°C)

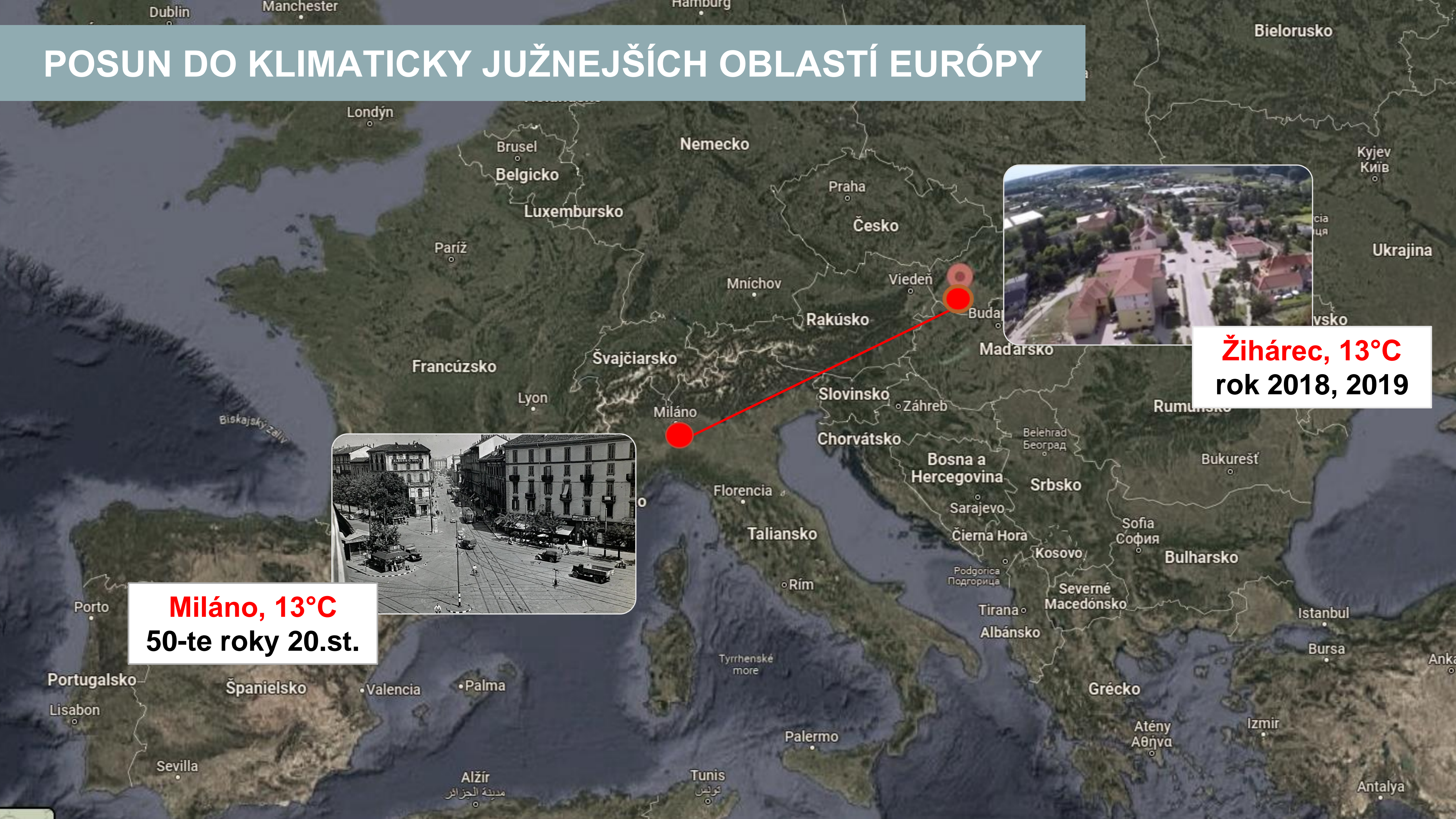

Rok	Ročný priemer SR	Poradie
2014	10,0	1
2023	9,8	2
2019	9,8	3
2018	9,8	4
2015	9,6	5
2022	9,5	6
2020	9,4	7
2007	9,3	8
2008	9,2	9
2000	9,2	10

Rok 2023
2. najteplejší rok

POSUN DO KLIMATICKY JUŽNEJŠÍCH OBLASTÍ EURÓPY

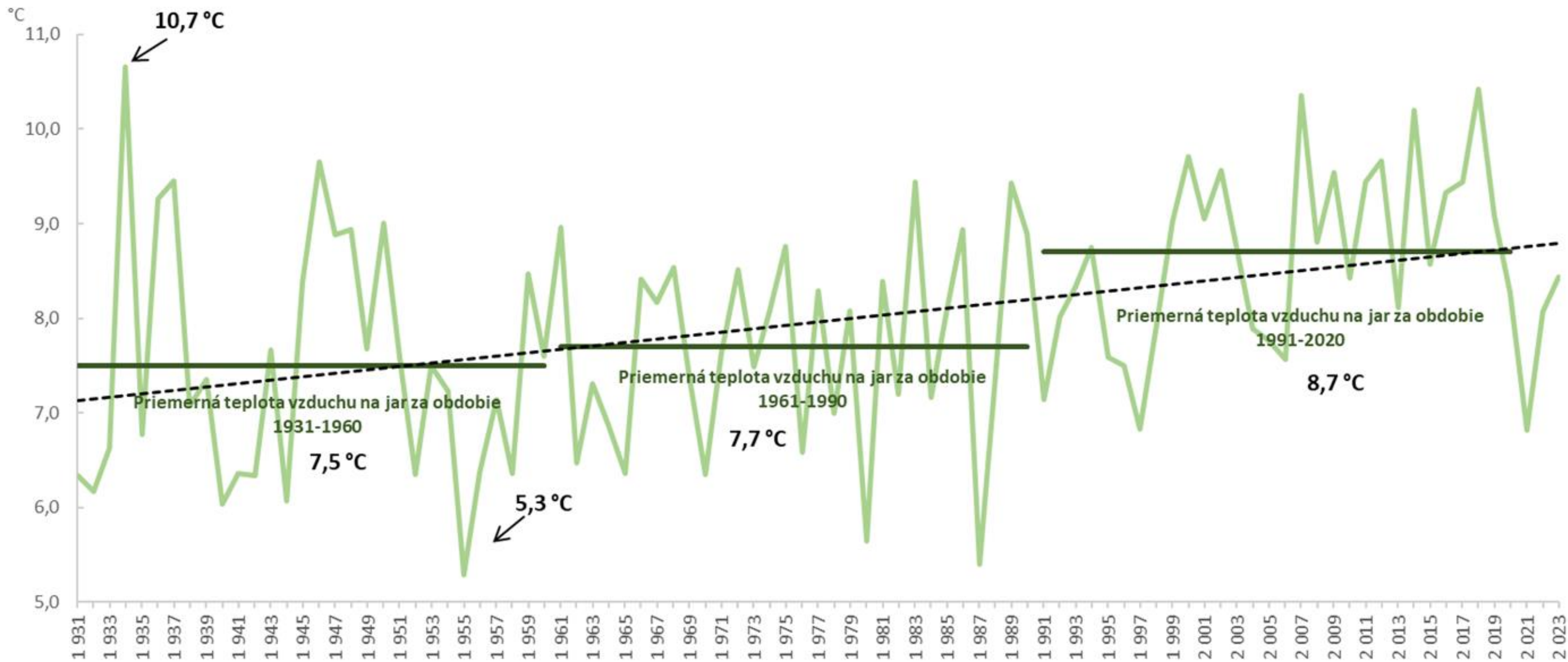

Miláno, 13°C
50-te roky 20.st.

Žihárec, 13°C
rok 2018, 2019

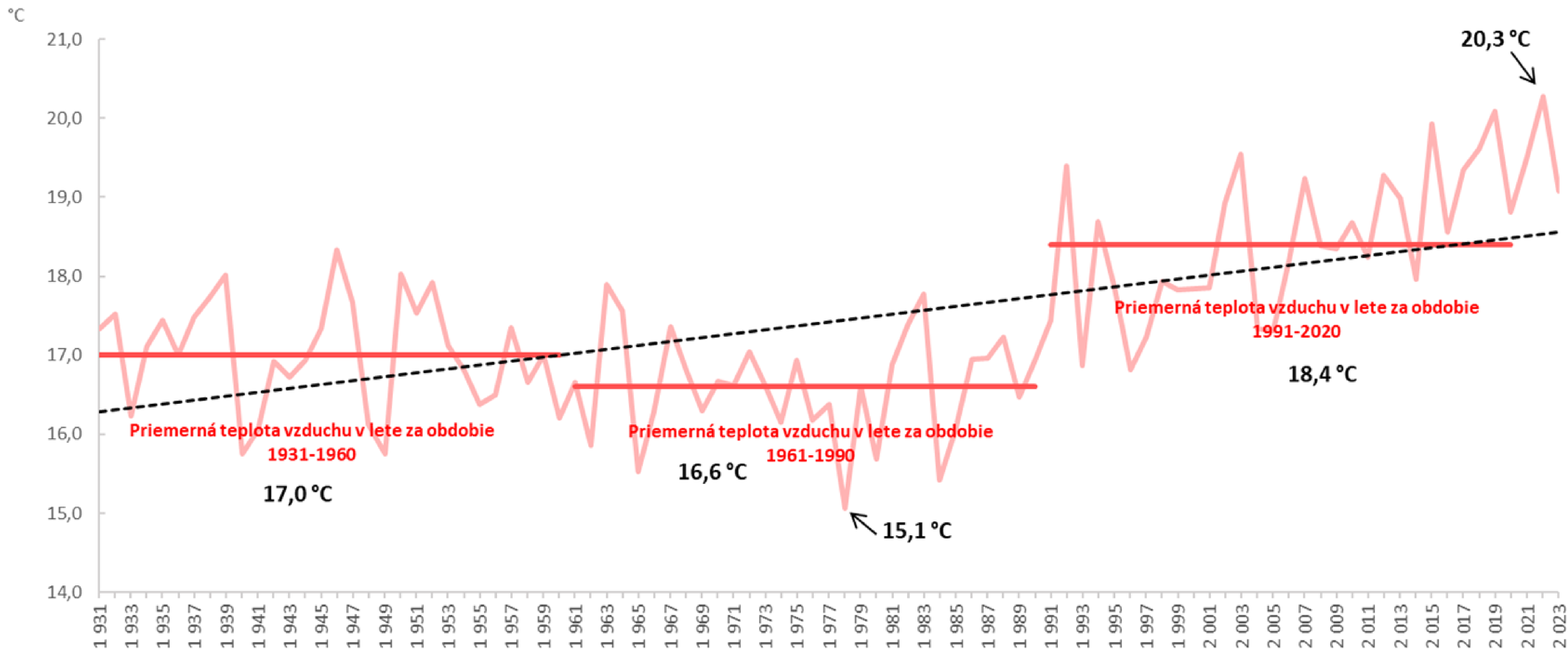

PRIEMERNÁ TEPLOTA VZDUCHU NA SLOVENSKU NA JAR OD ROKU 1931

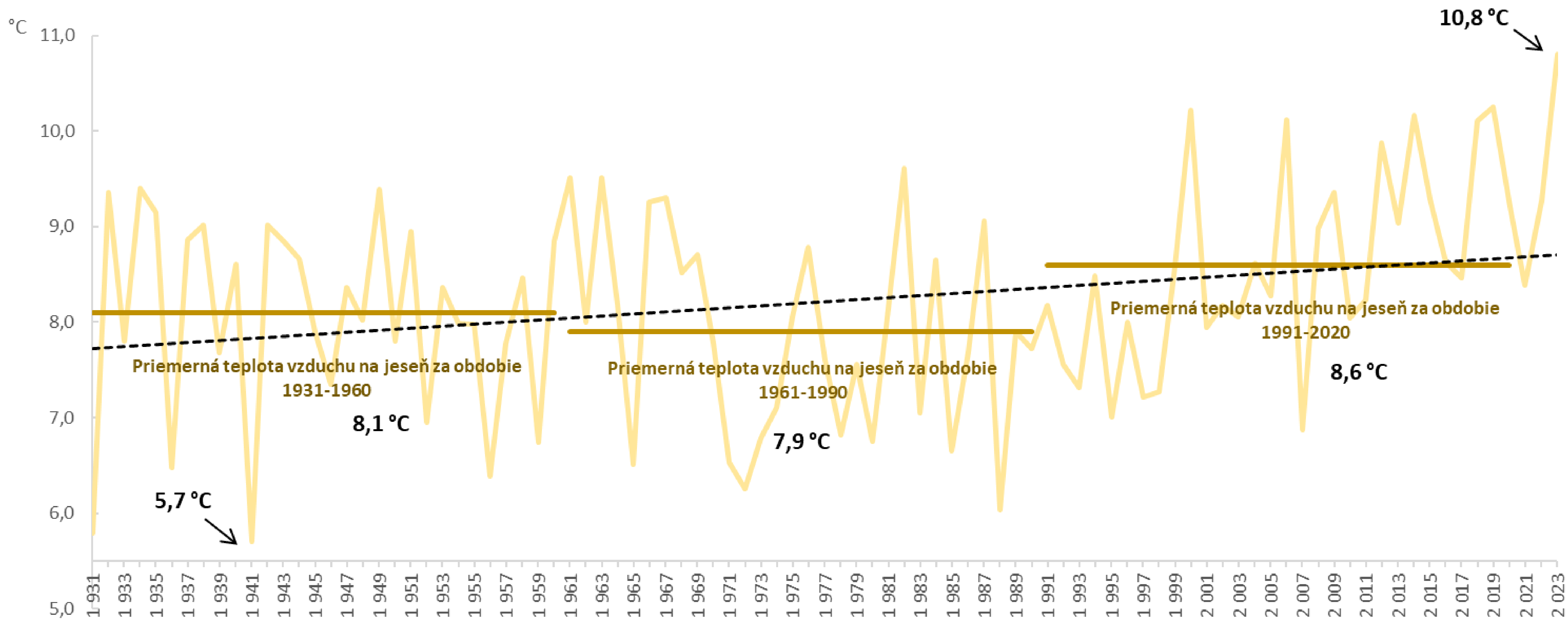

PRIEMERNÁ TEPLOTA VZDUCHU NA SLOVENSKU V LETE OD ROKU 1931

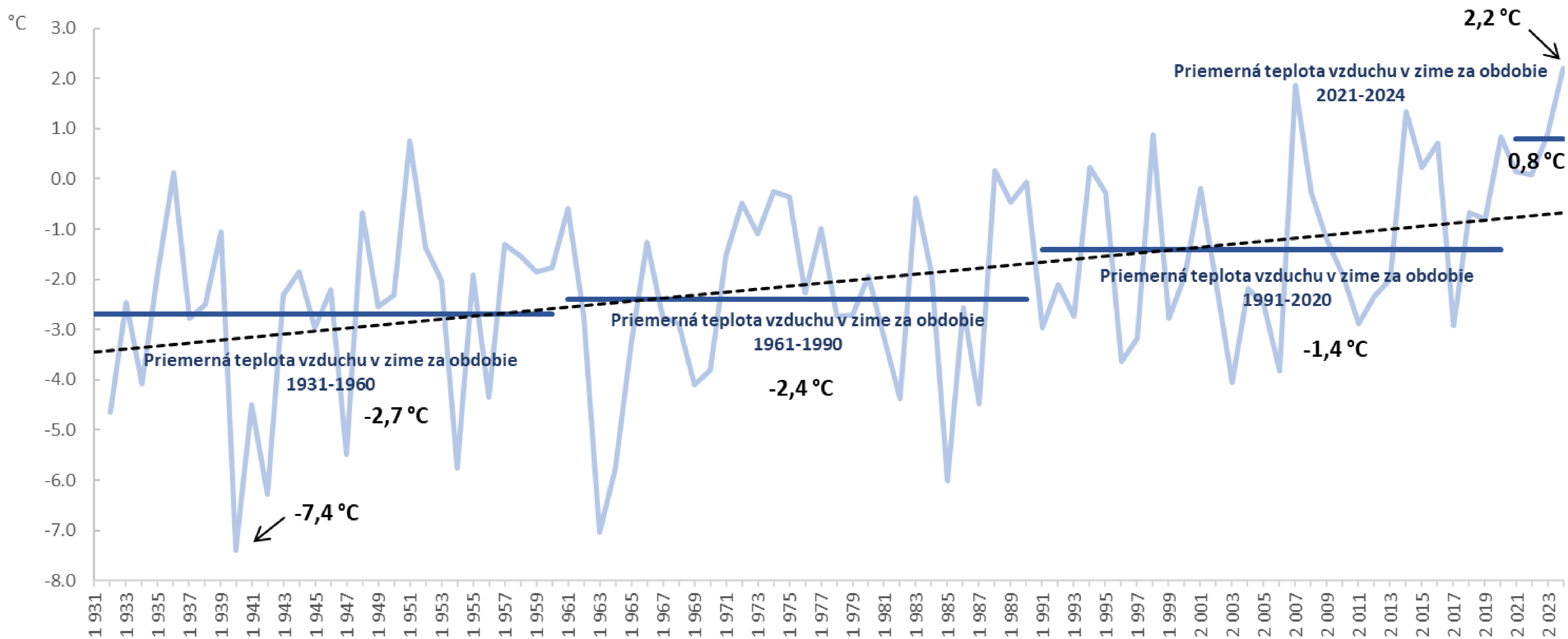

PRIEMERNÁ TEPLOTA VZDUCHU NA SLOVENSKU NA JESEŇ OD ROKU 1931

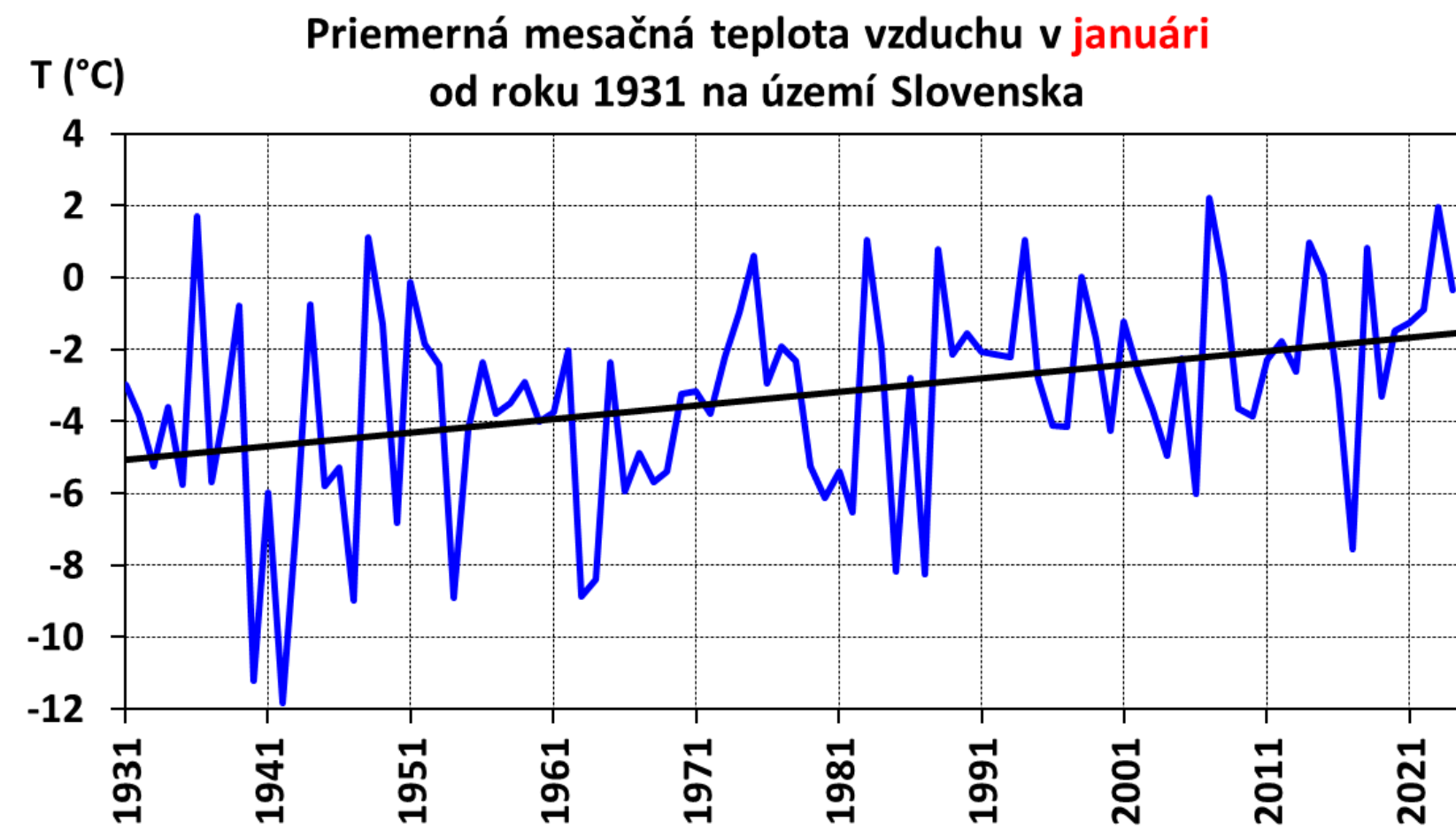
PRIEMERNÁ TEPLOTA VZDUCHU NA SLOVENSKU V ZIME OD ROKU 1931

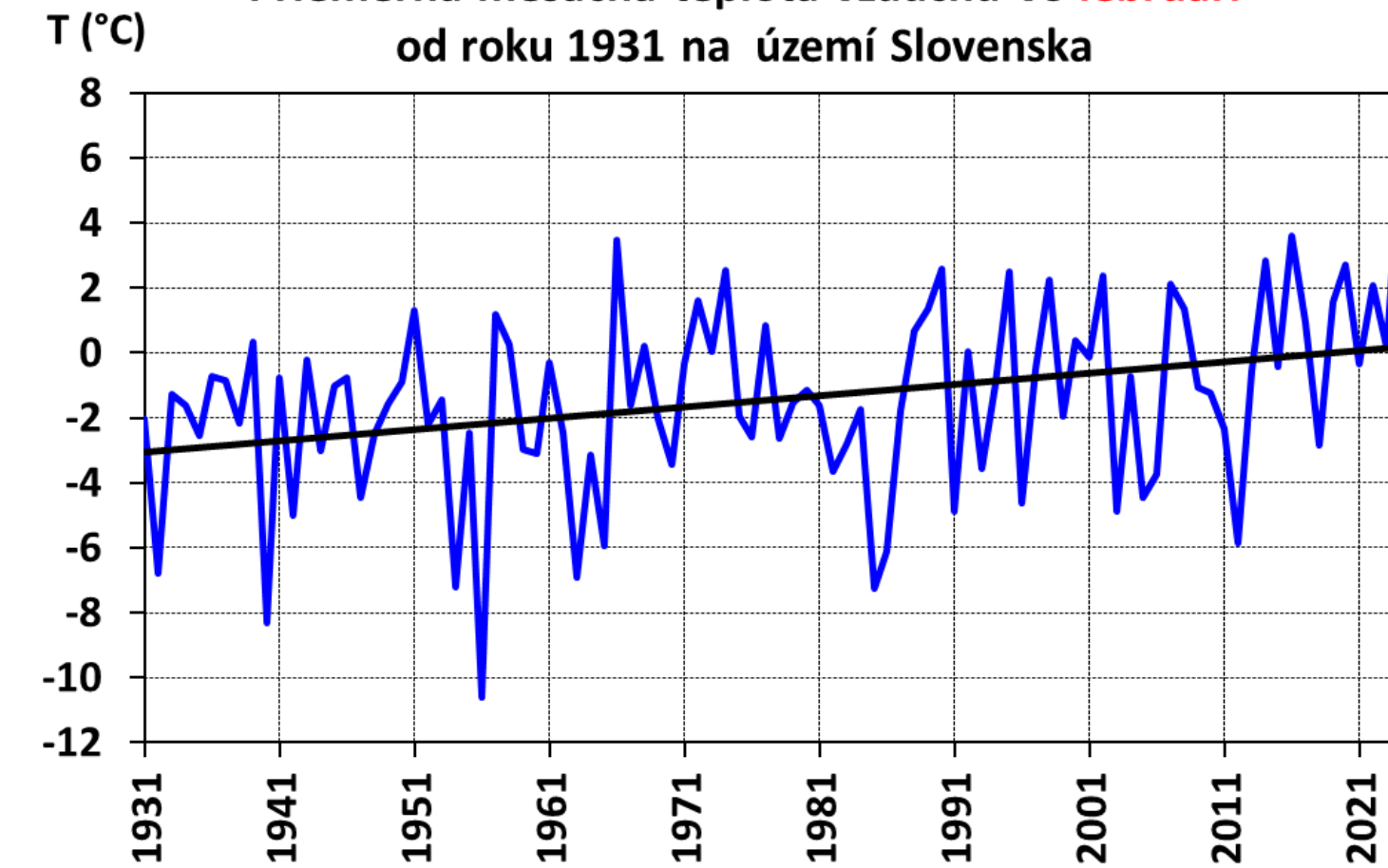

PRIEMERNÁ MESAČNÁ TEPLOTA VZDUCHU NA SLOVENSKU OD ROKU 1931

január

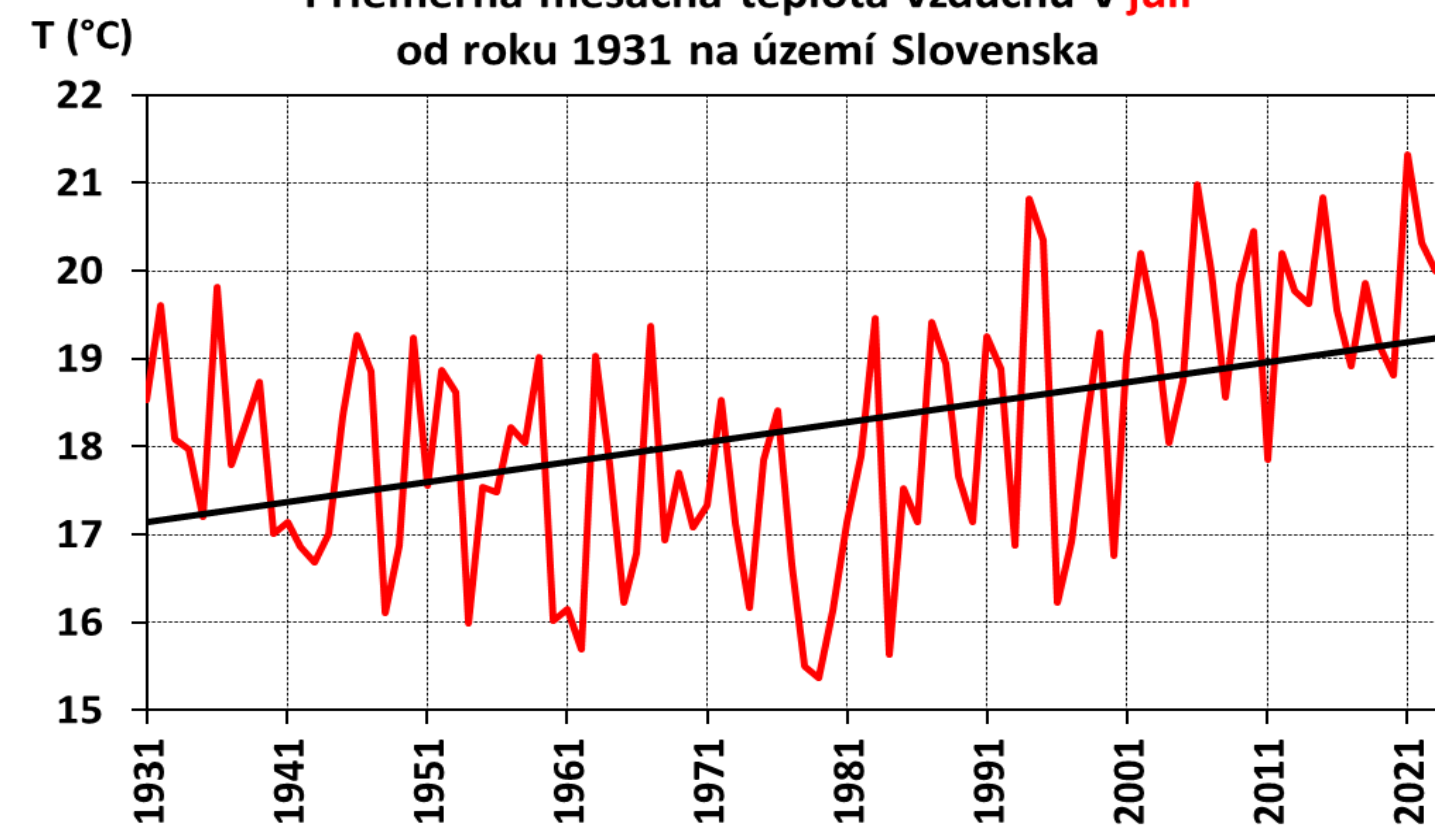

Priemerná mesačná teplota vzduchu vo **februári** od roku 1931 na území Slovenska

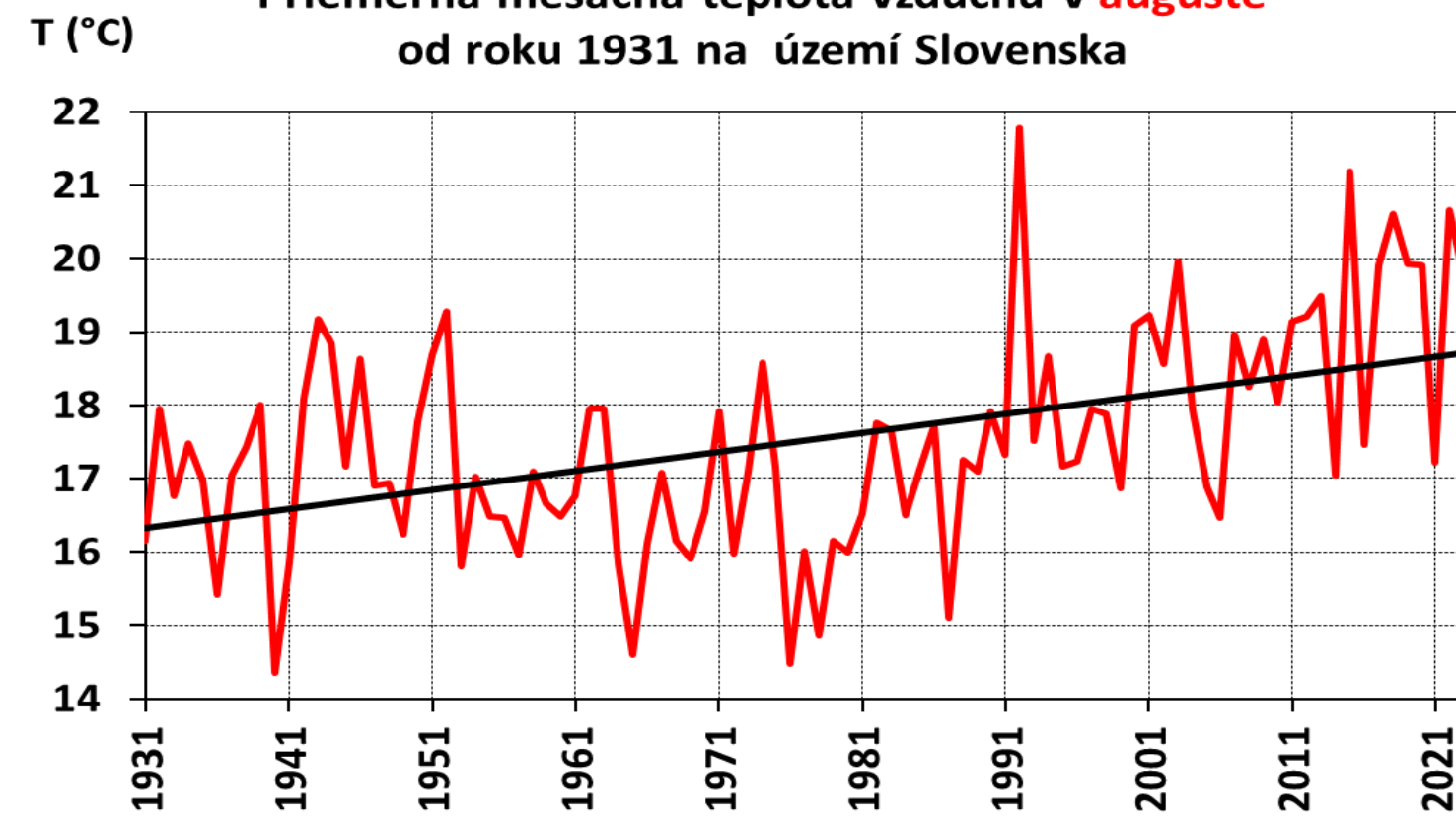
február

Priemerná mesačná teplota vzduchu v **júli** od roku 1931 na území Slovenska

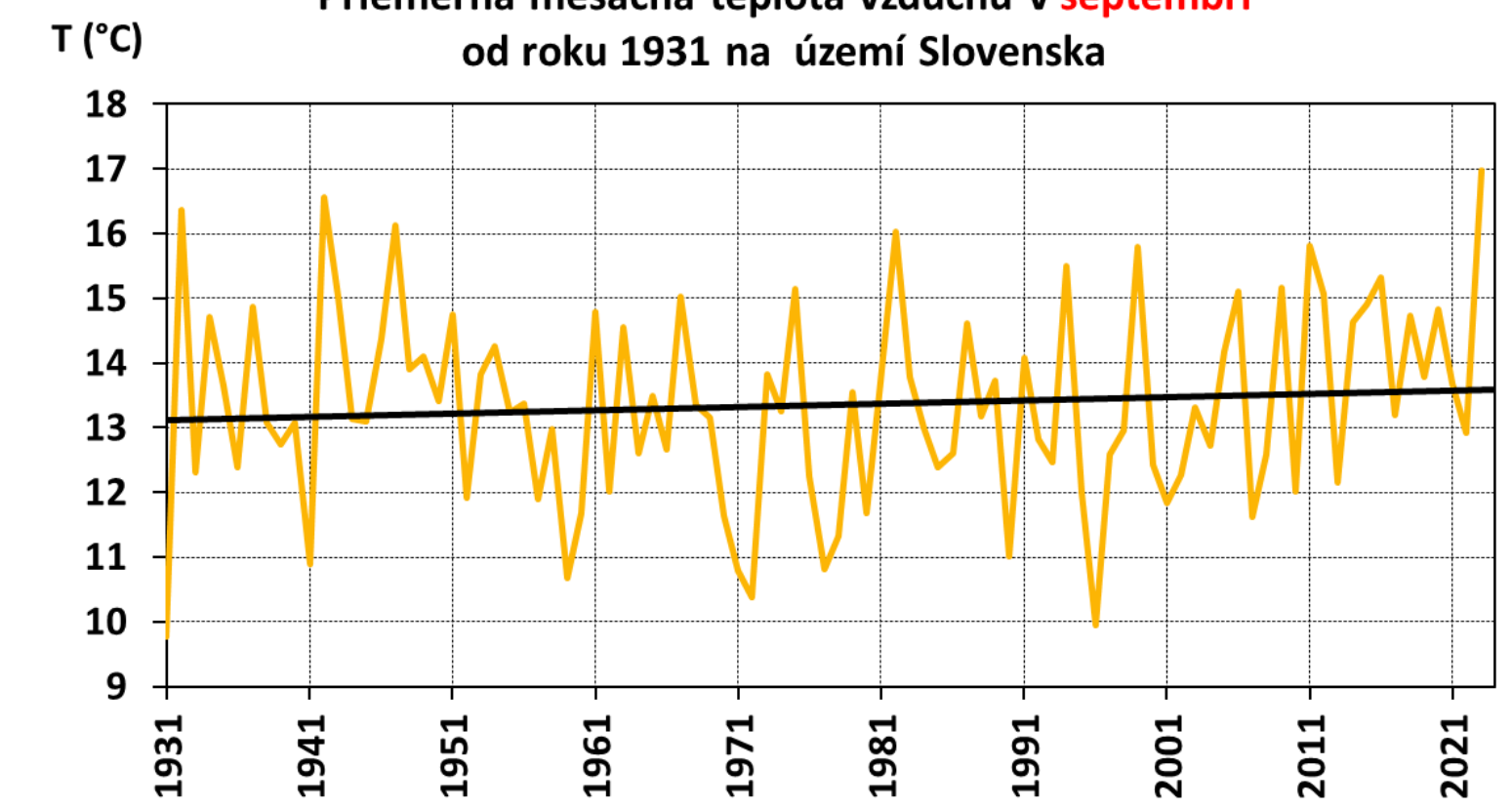
júl

Priemerná mesačná teplota vzduchu v **auguste** od roku 1931 na území Slovenska

august

Priemerná mesačná teplota vzduchu v **septembri** od roku 1931 na území Slovenska

september

POSUN TEPLoty VZDUCHU NA ÚZEMÍ SLOVENSKA

Prievidza, 20,4°C
júl 1991-2020

Komárno, 20,2°C
júl 1951-1980

- najrýchlejší nárast teploty vzduchu zaznamenávame najmä v lete a zime
- od roku 1951 sa teplota vzduchu v lete na Slovensku zvýšila o viac ako 2°C
- posun až 100 km na sever
- častejší výskyt extrémnych hodnôt

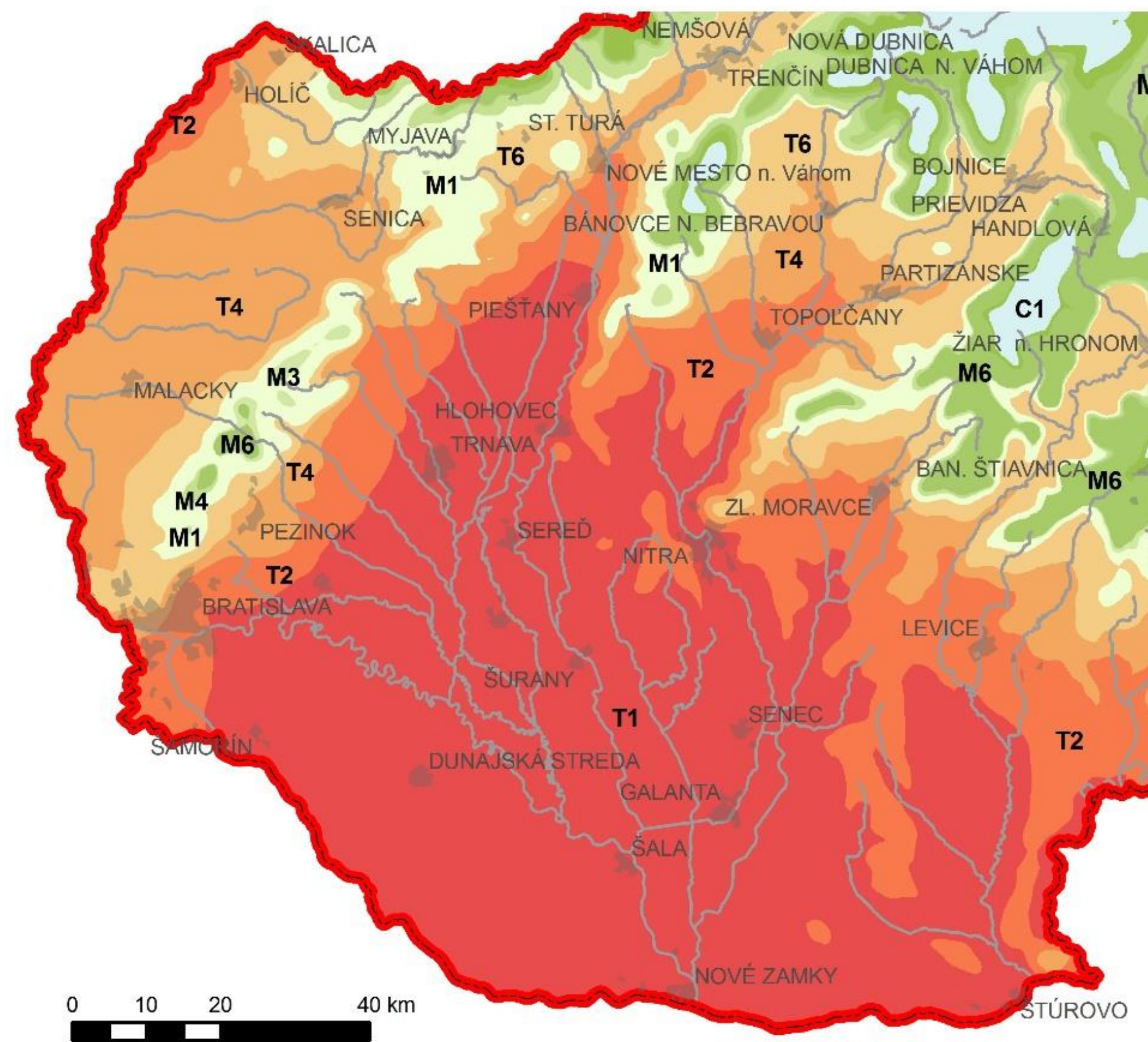
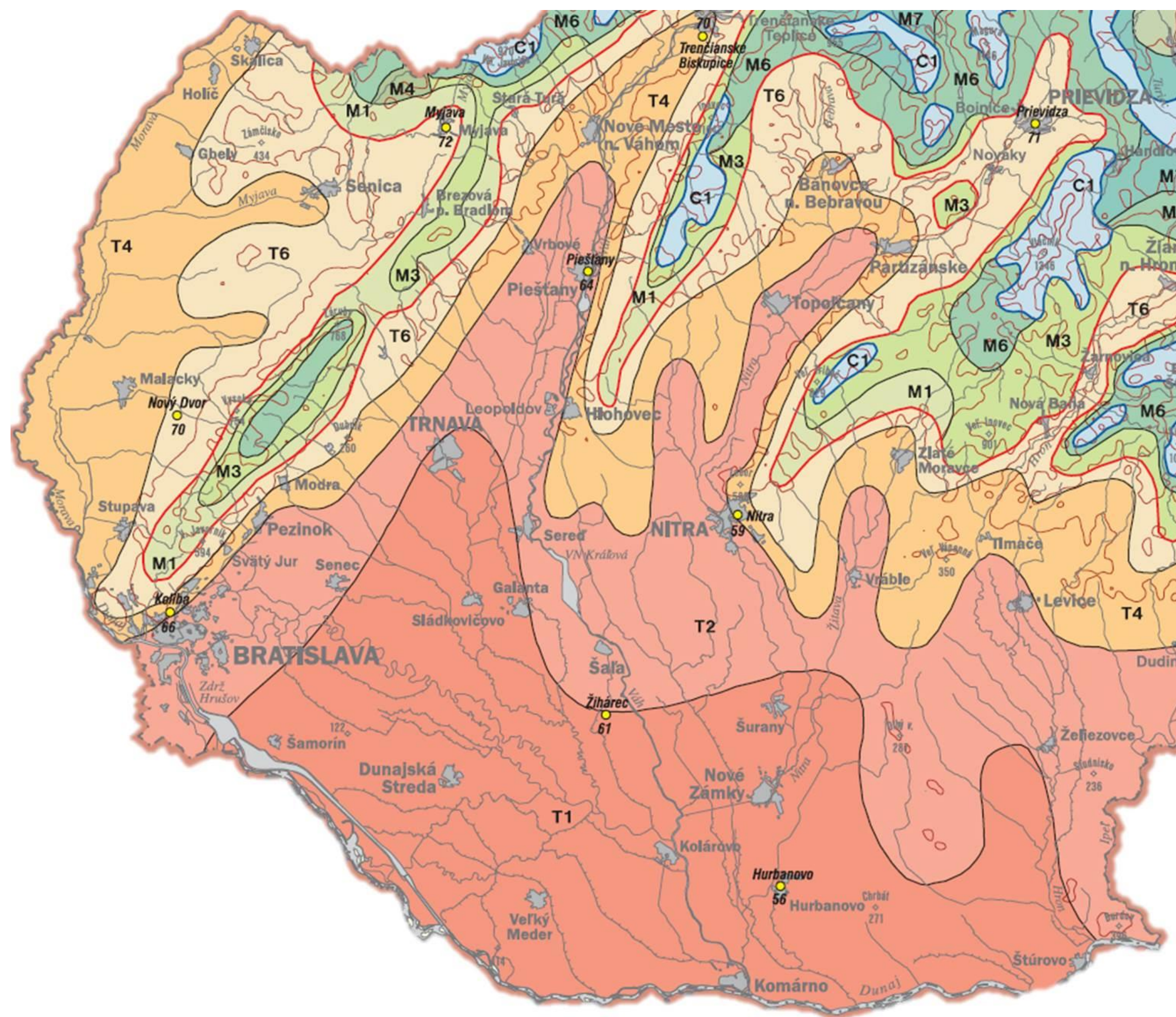

KLIMATICKÁ KLASIFIKÁCIA PODĽA KONČEKA – JUHOZÁPAD SR

1961-1990

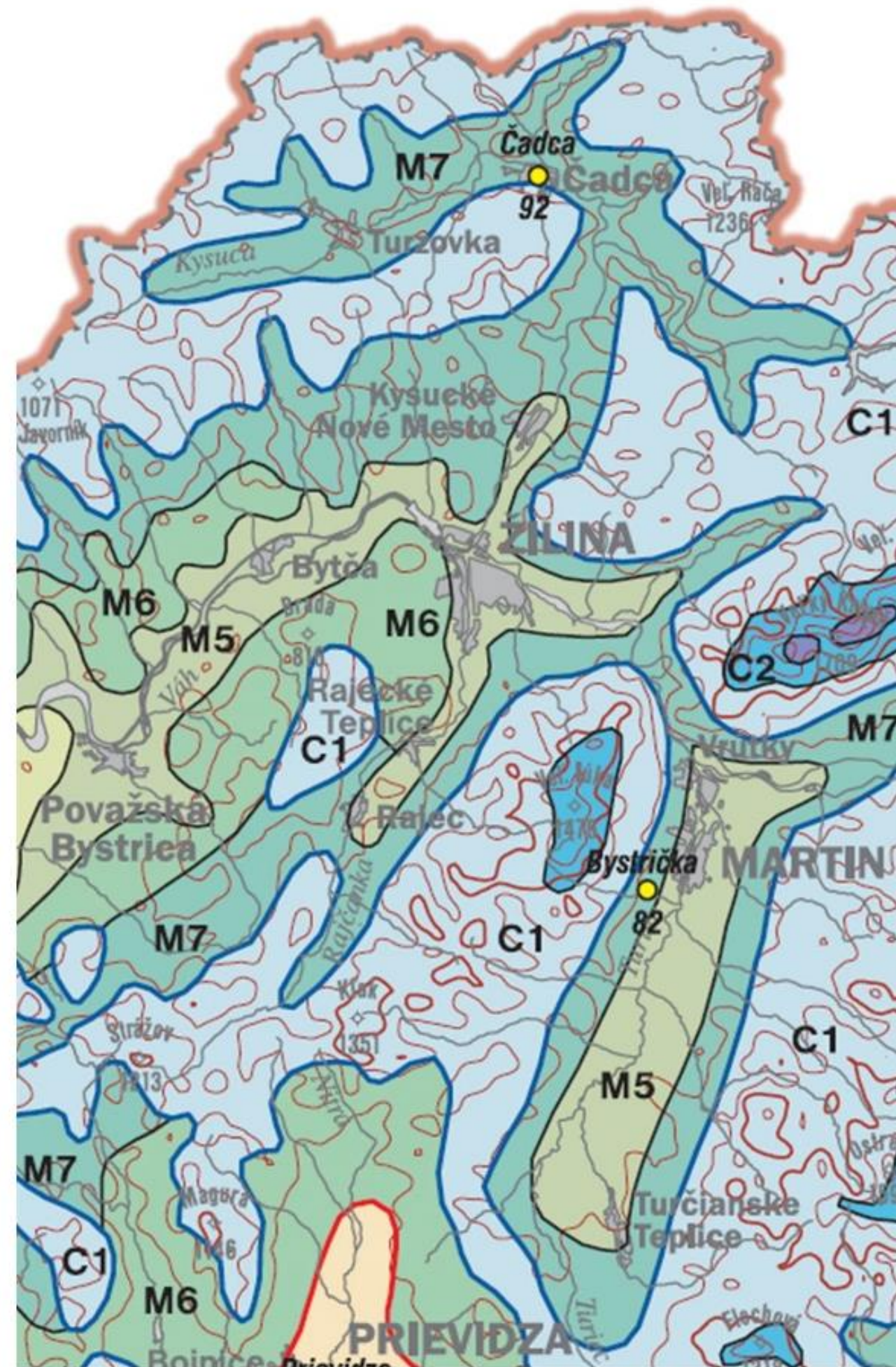
1961-2010

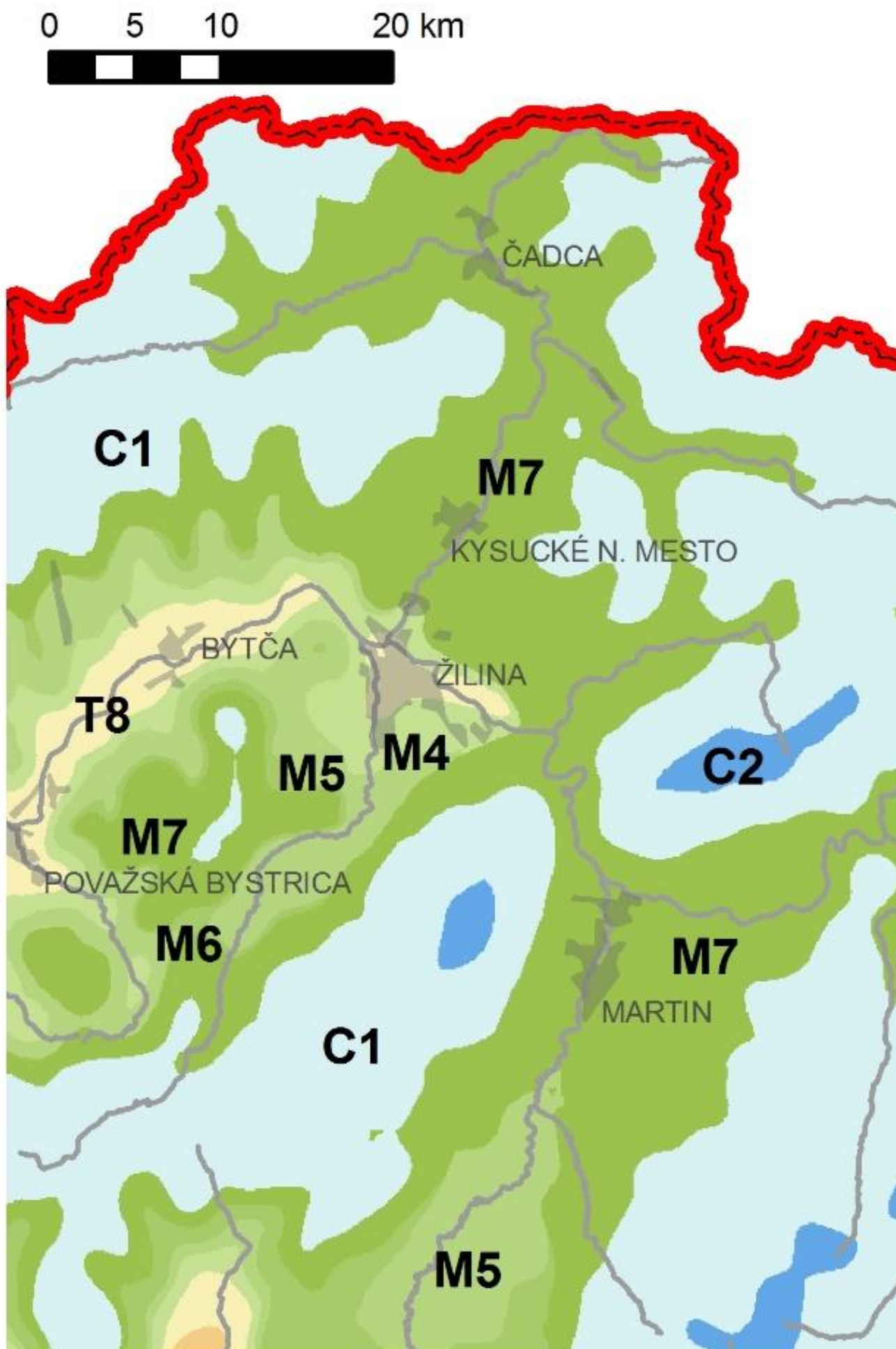

KLIMATICKÁ KLASIFIKÁCIA PODĽA KONČEKA – KYSUCE

1961-1990

1961-2010

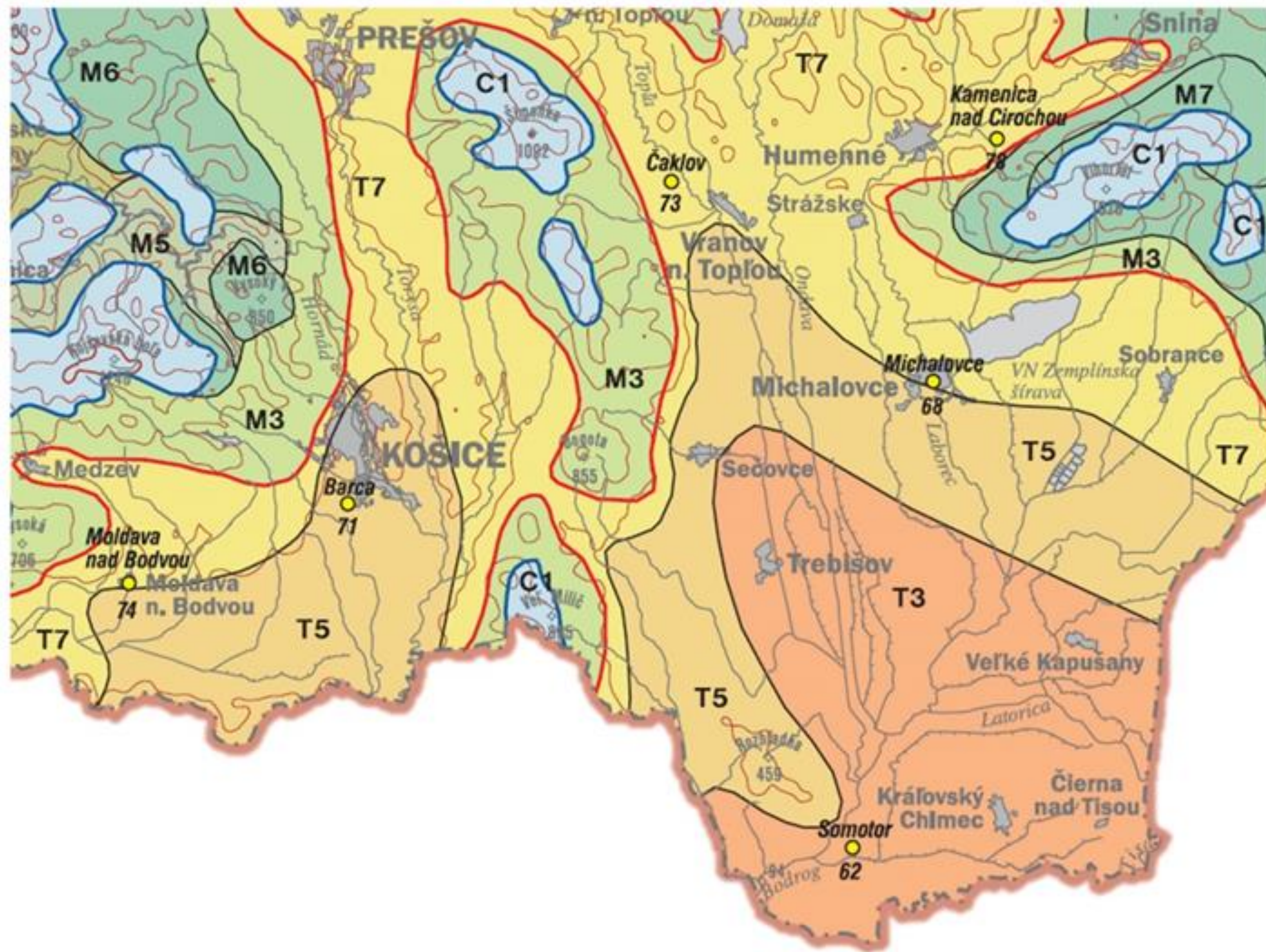
SHMU KAŽDÝ DEŇ S VAMI

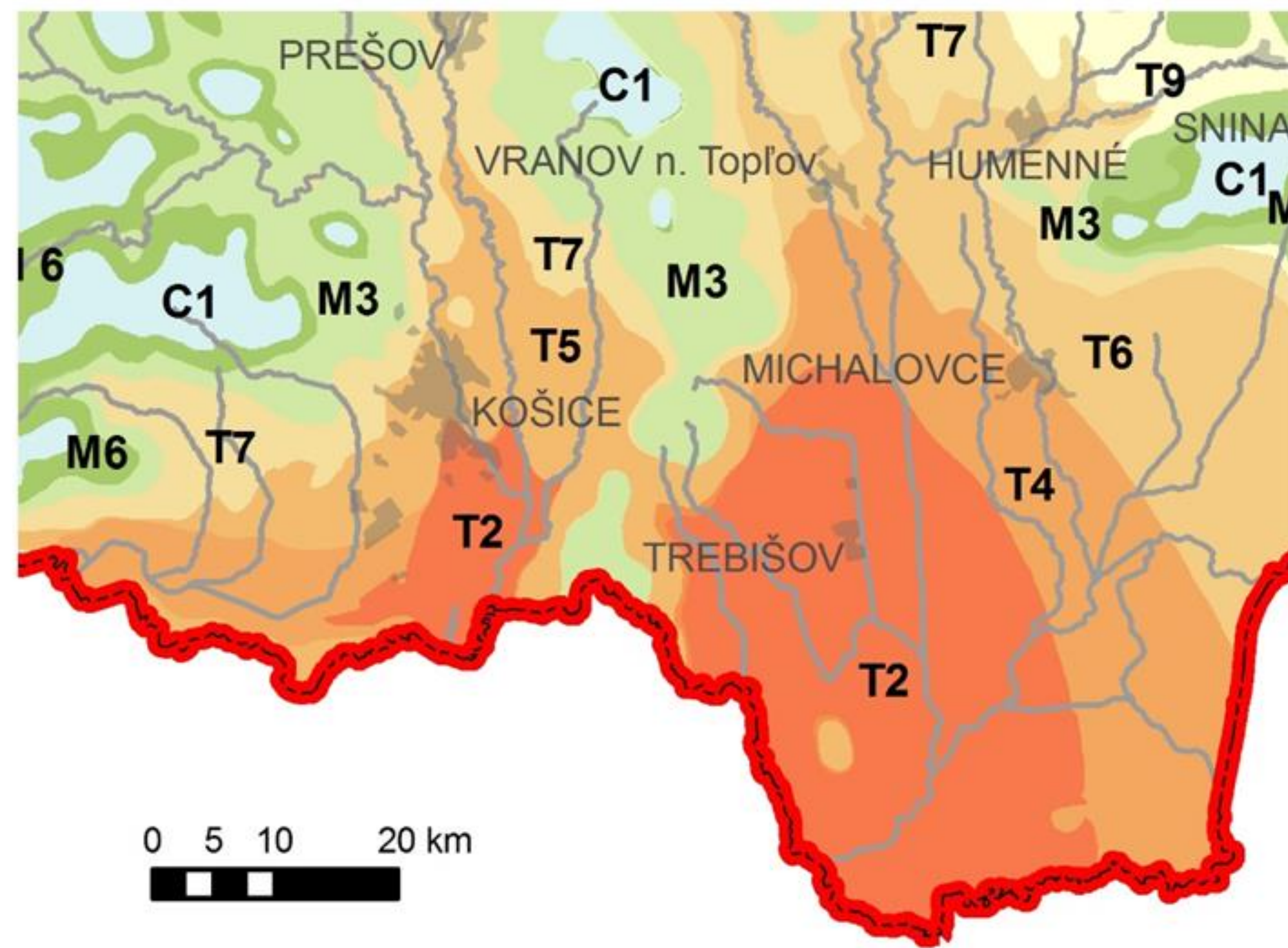

KLIMATICKÁ KLASIFIKÁCIA PODĽA KONČEKA – JUHOVÝCHOD SR

1961-1990

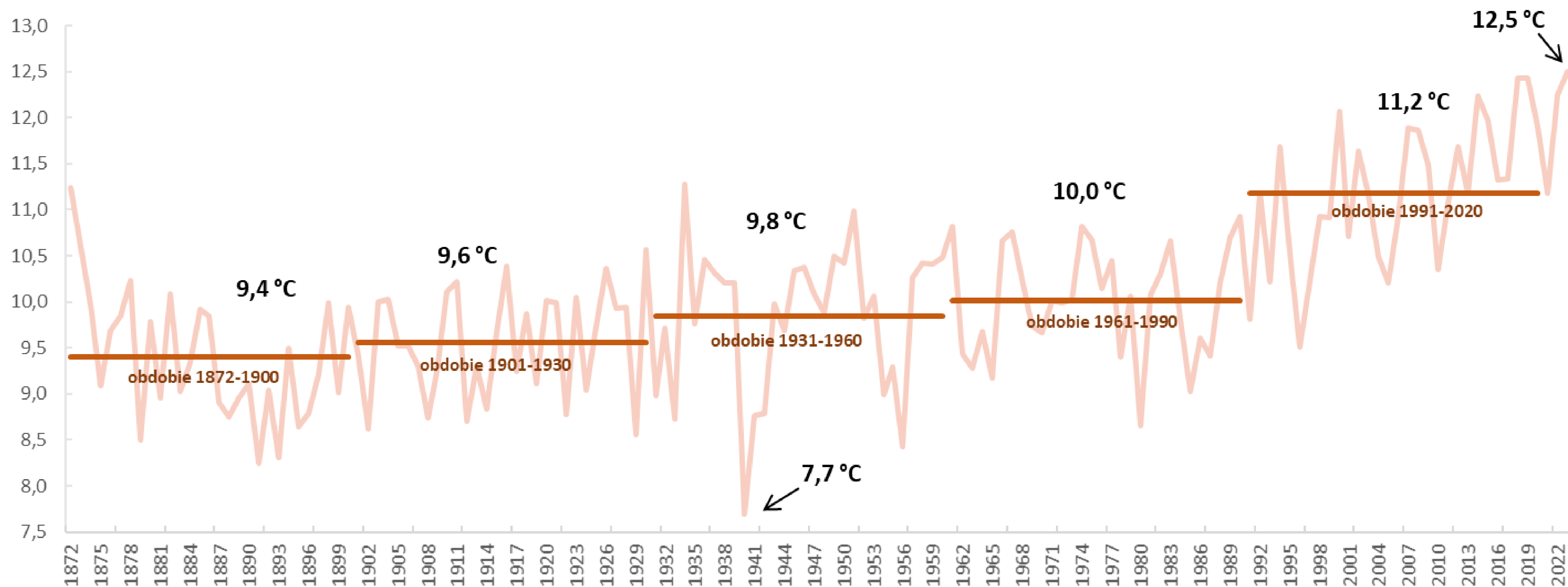

1961-2010

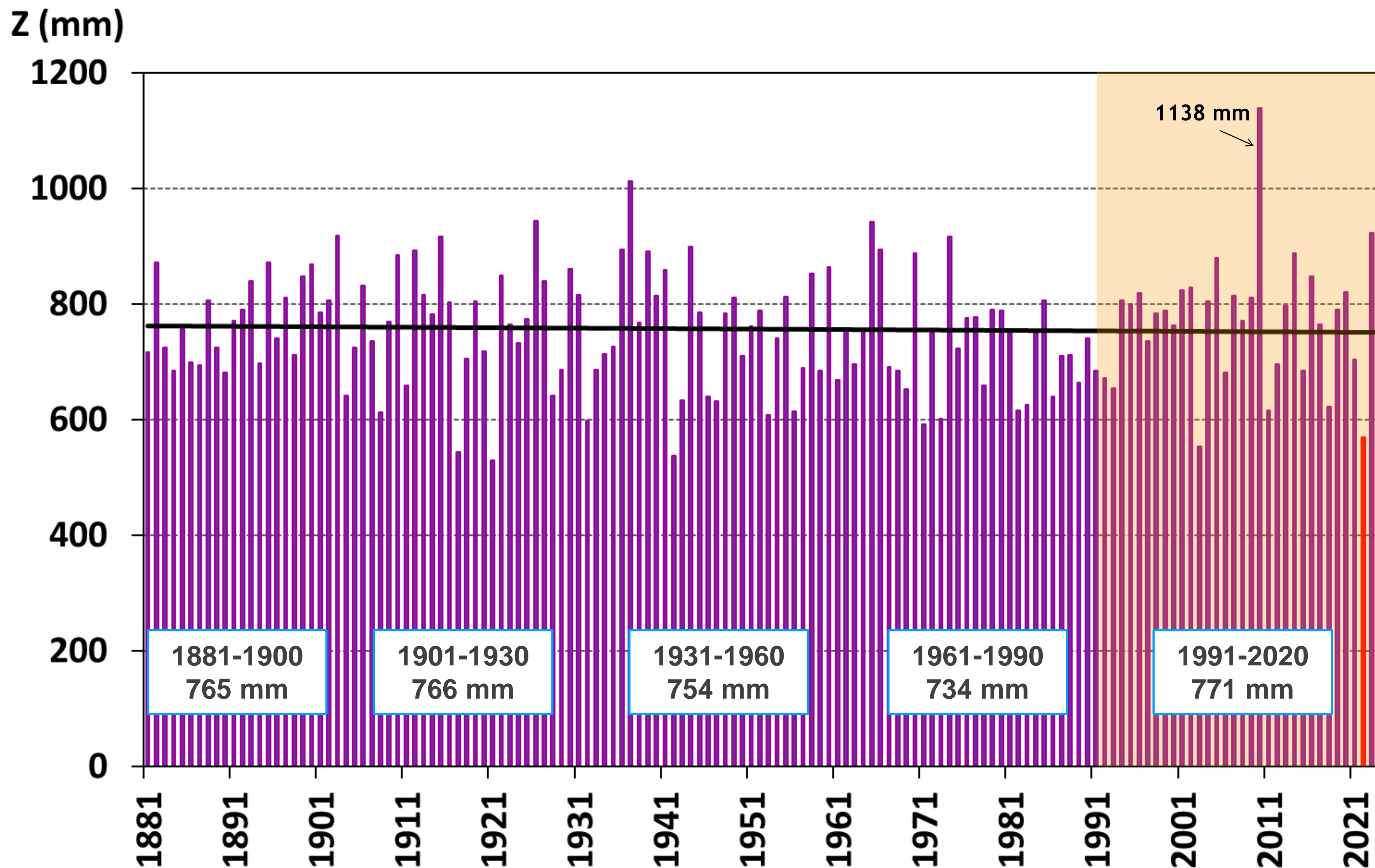

PRIEMERNÁ ROČNÁ TEPLOTA VZDUCHU V HURBANOVE OD ROKU 1872

PRIESTOROVÁ ROČNÁ SUMA ZRÁŽOK NA SLOVENSKU OD ROKU 1881

Rok	Ročný úhrn (mm)	Poradie
1921	529	1
1942	538	2
1917	543	3
2003	554	4
2022	569	5

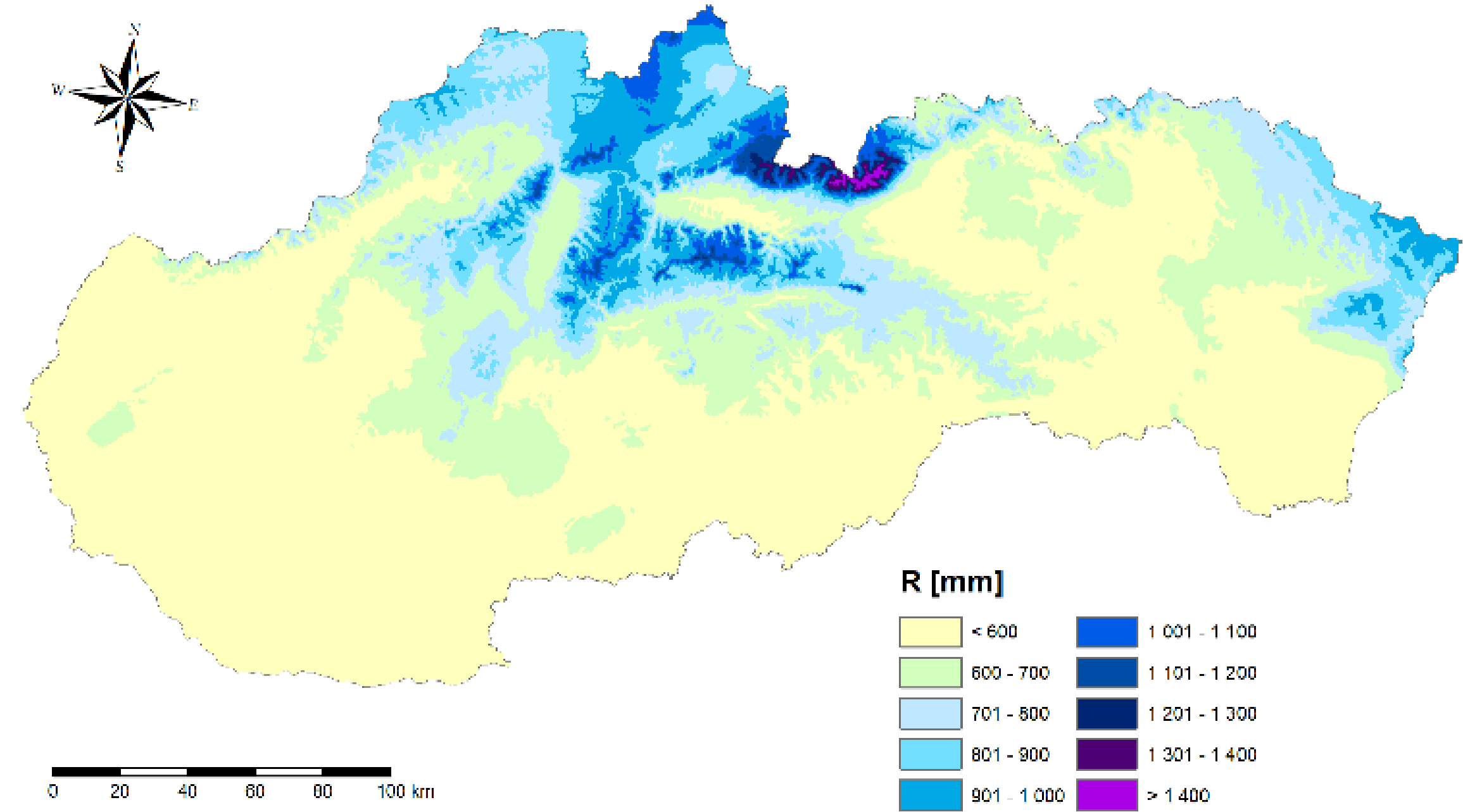
Rok 2022
5. najsuchší rok

Rok	Ročný úhrn (mm)	Poradie
2010	1138	1
1937	1013	2
1926	944	3
1965	942	4
2023	923	5

Rok 2023
5. najvlhší rok

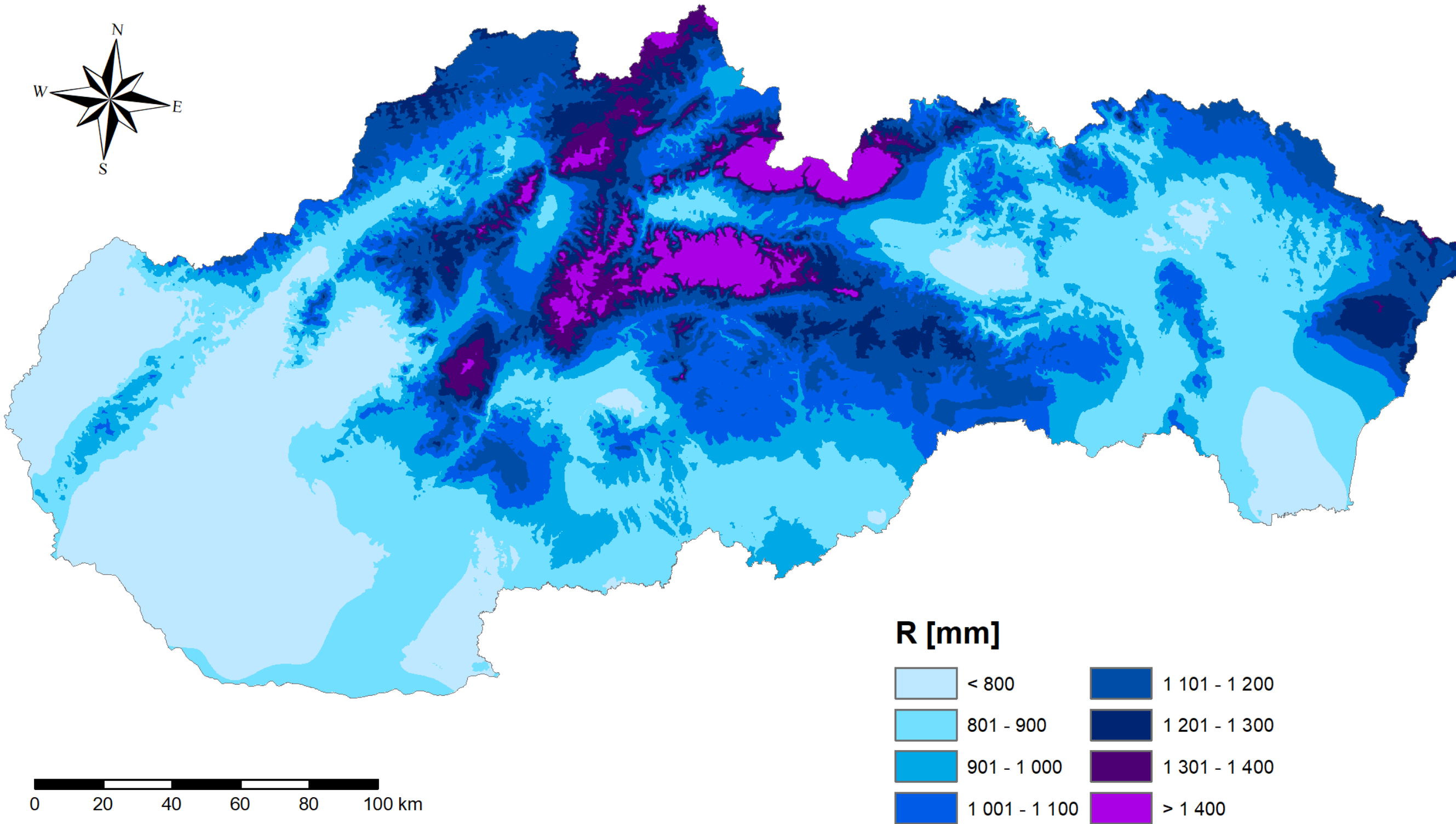

Ročný úhrn atmosférických zrážok na Slovensku za rok 2022
Annual precipitation total in Slovakia in 2022

© Slovenský hydrometeorologický ústav, Odbor Klimatologická služba, 2023
 © Slovak hydrometeorological institute, Climatological service, 2023

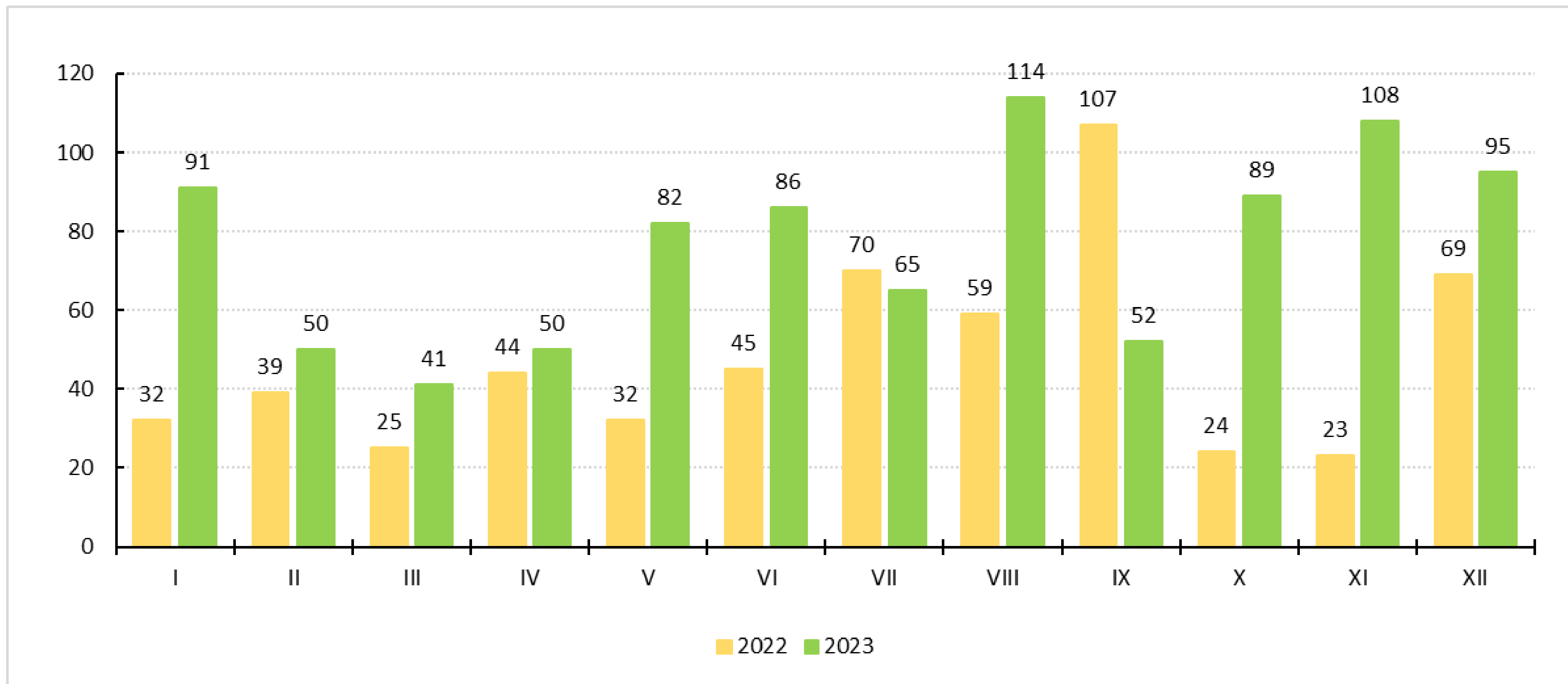
Ročný úhrn atmosférických zrážok na Slovensku za rok 2023
Annual precipitation total in Slovakia in 2023

© Slovenský hydrometeorologický ústav, Odbor Klimatologická služba, 2024
 © Slovak hydrometeorological institute, Climatological service, 2024

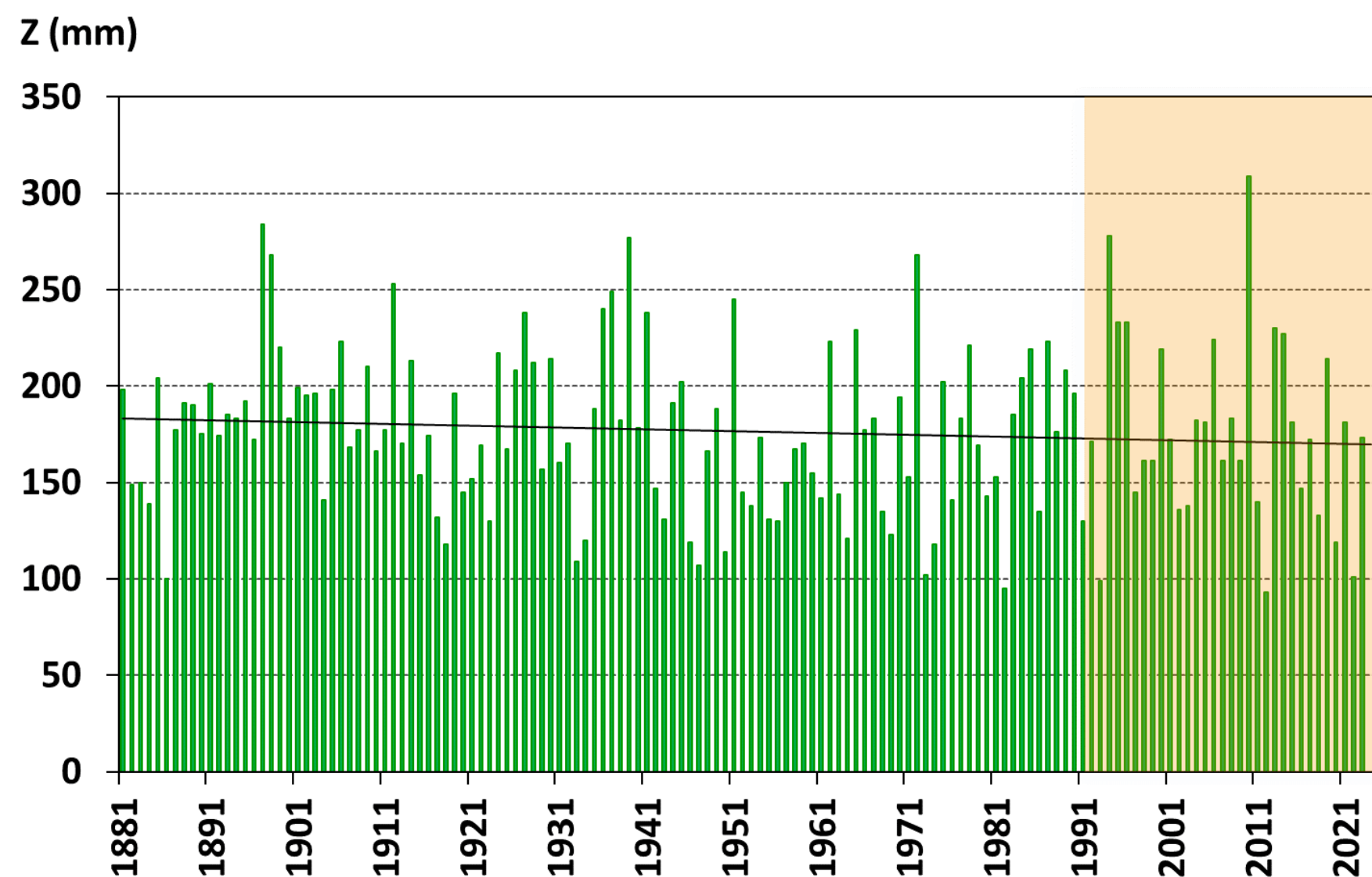
PRIESTOROVÁ MESAČNÁ SUMA ZRÁŽOK NA SLOVENSKU V ROKU 2022 A 2023

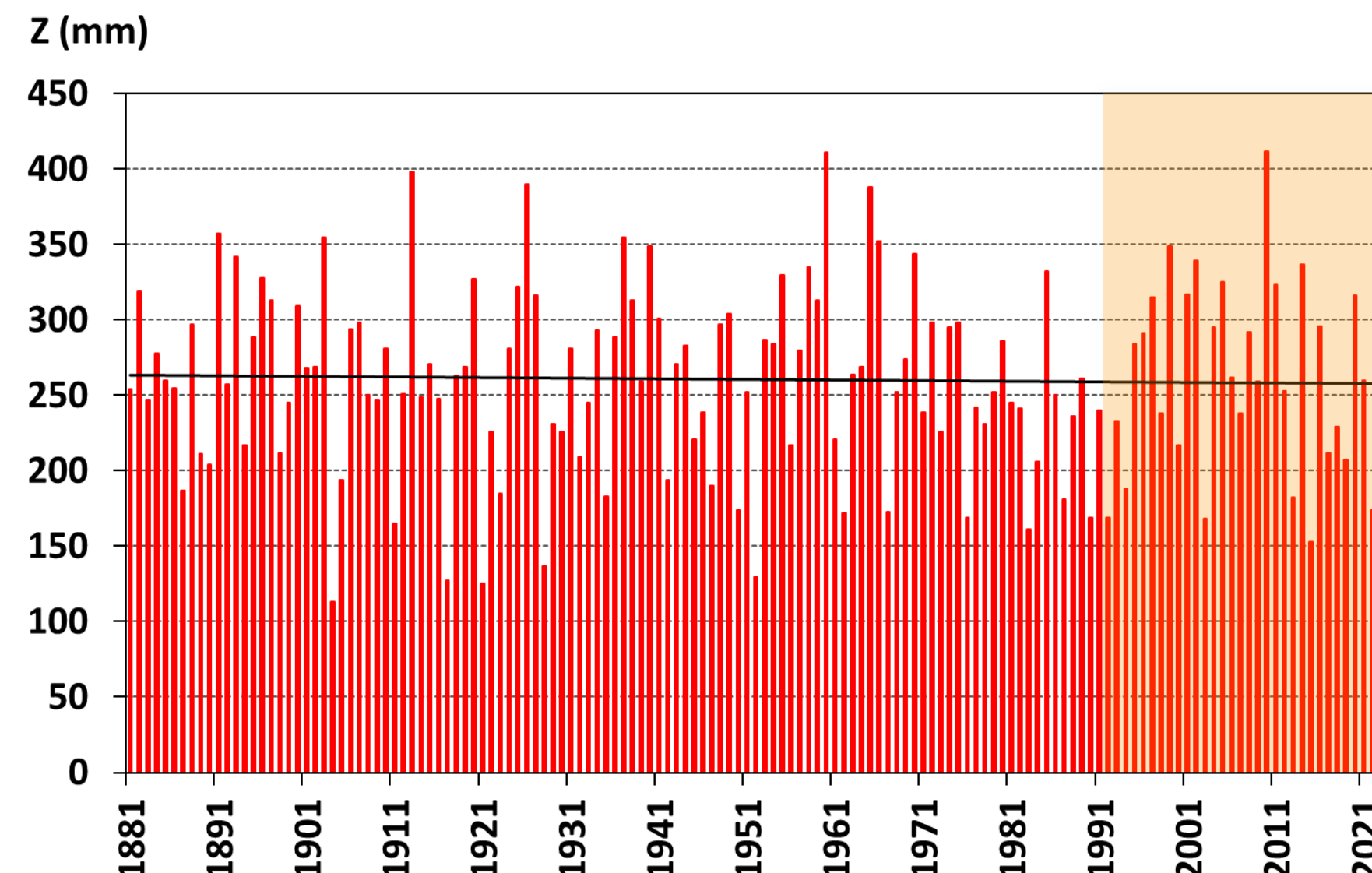

PRIESTOROVÁ SUMA ZRÁŽOK NA SLOVENSKU V ROČNÝCH OBDOBIACH OD ROKU 1881

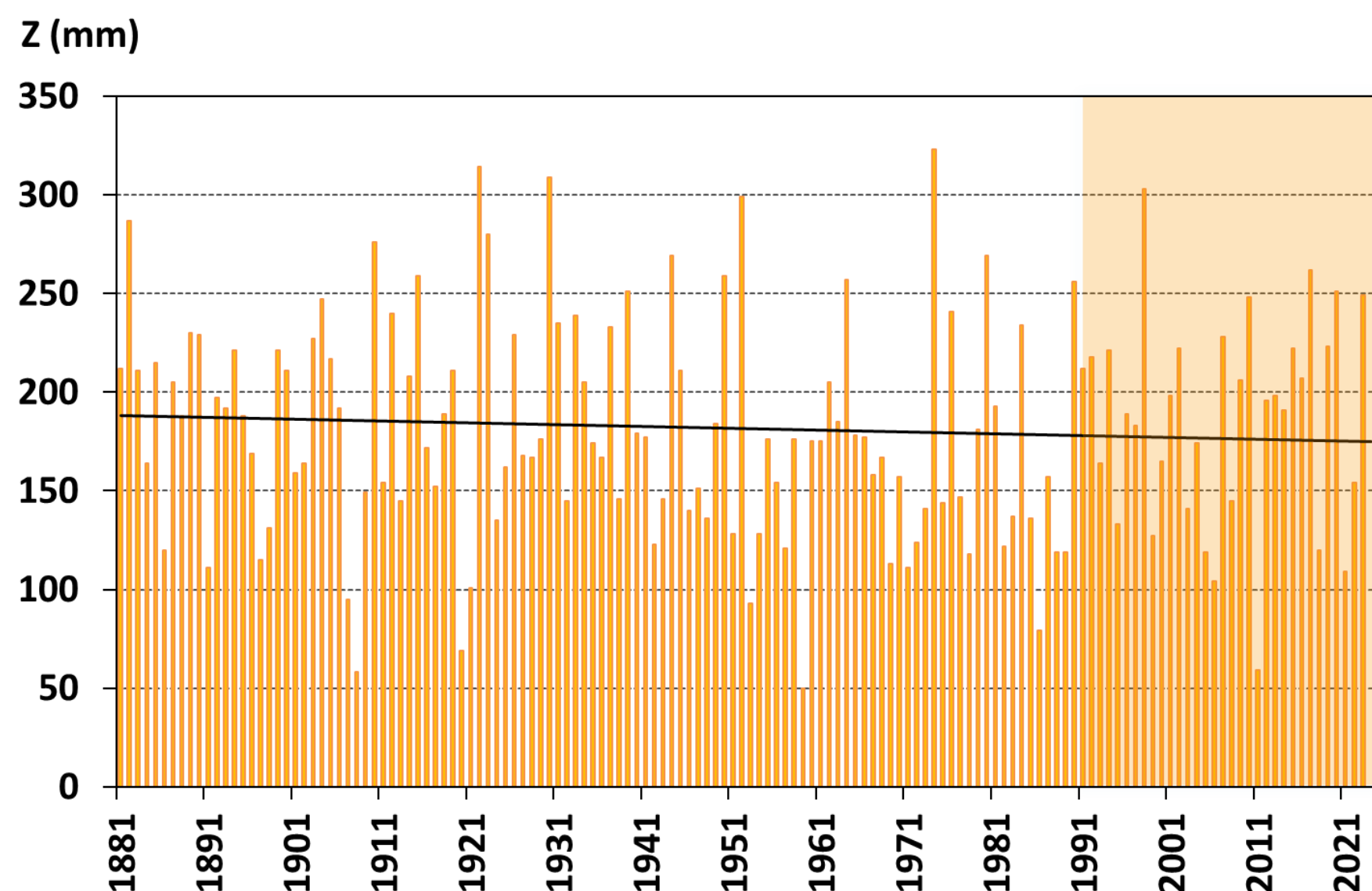
jar

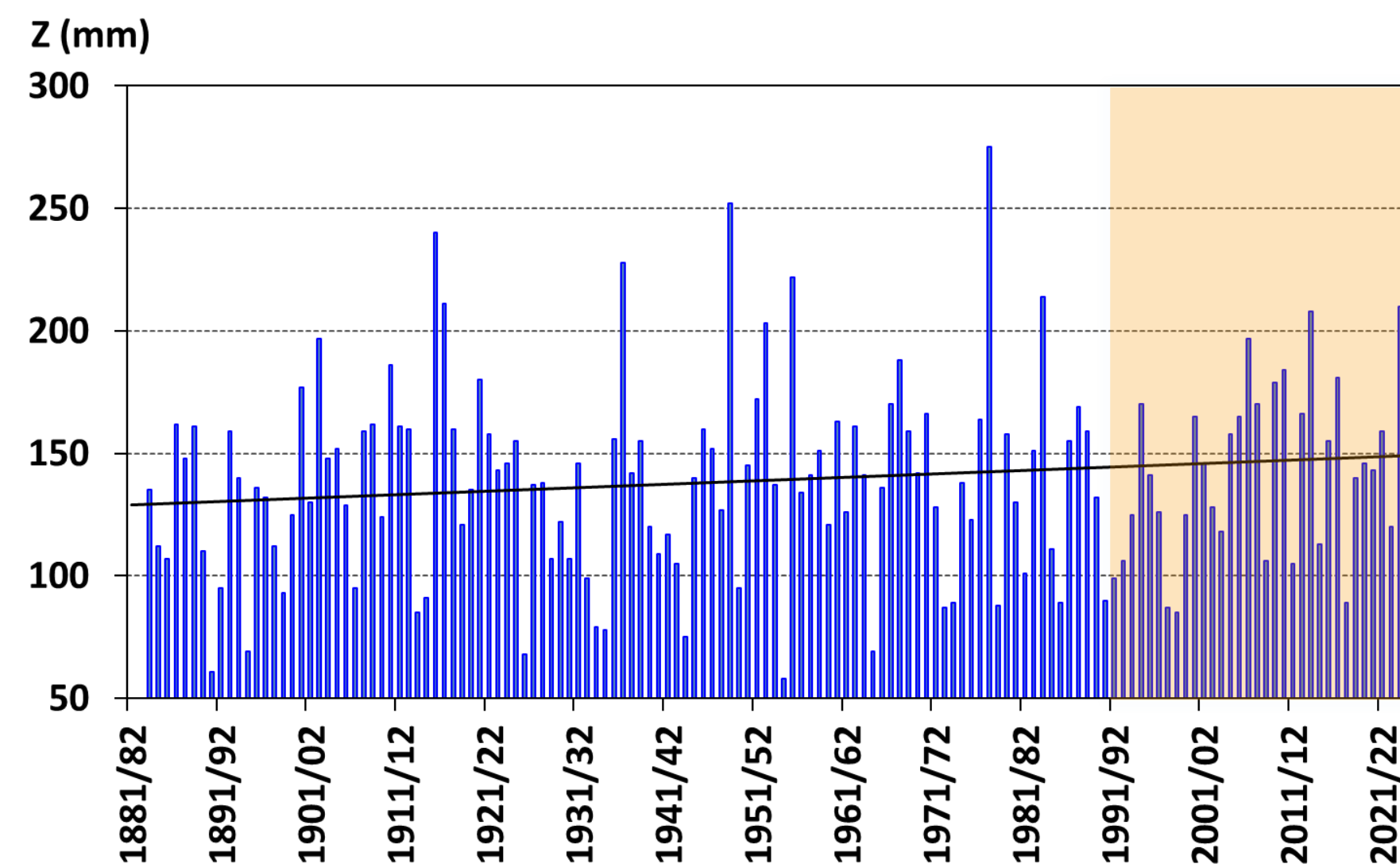
leto

jeseň

zima

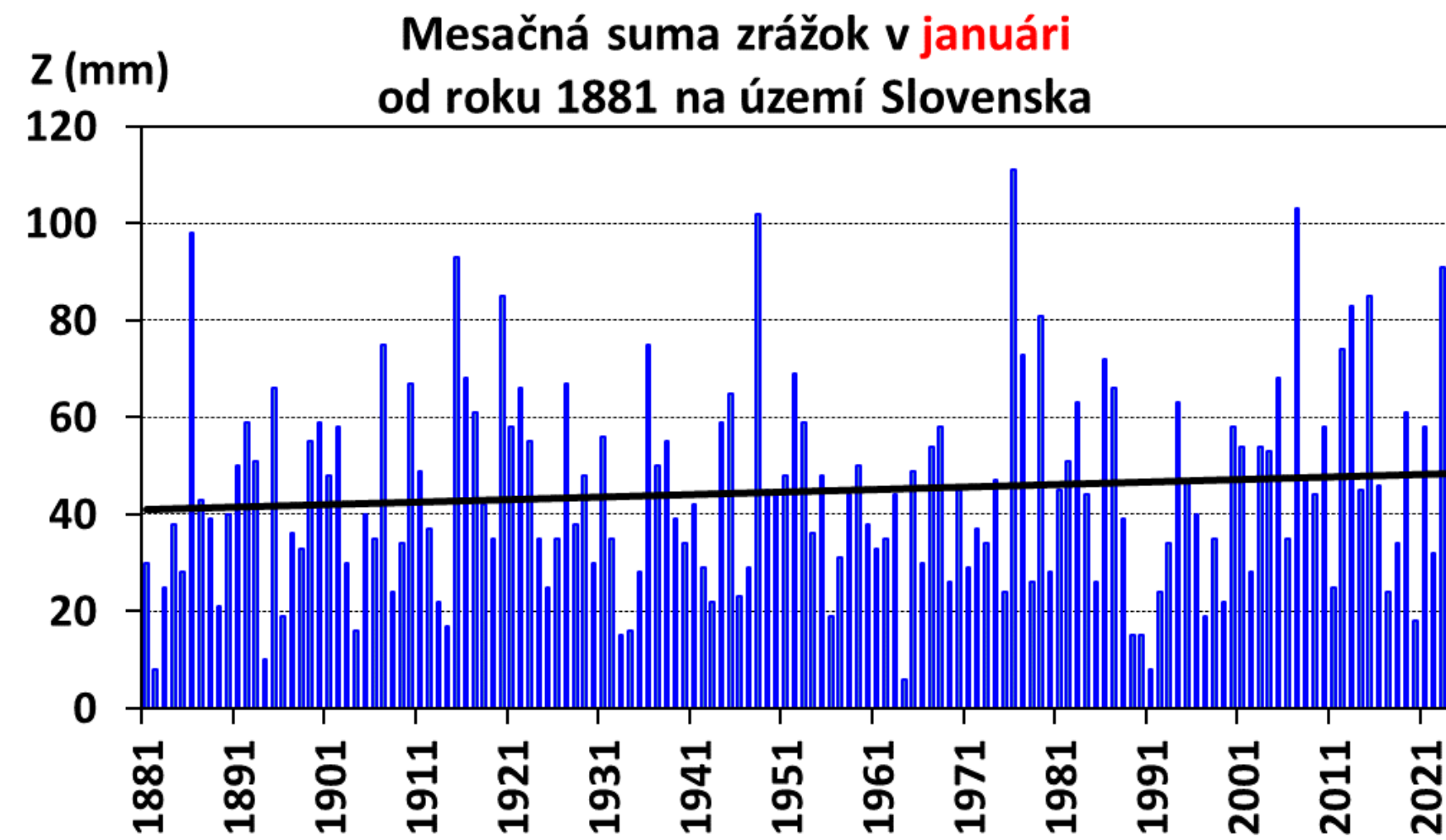

Zima	Úhrn (mm)	Poradie
1976/1977	275	1
1947/1948	252	2
1914/1915	240	3
1935/1936	228	4
1954/1955	222	5
2023/2024	216	6
1982/1983	214	7
1915/1916	211	8
2022/2023	210	9
2012/2013	208	10

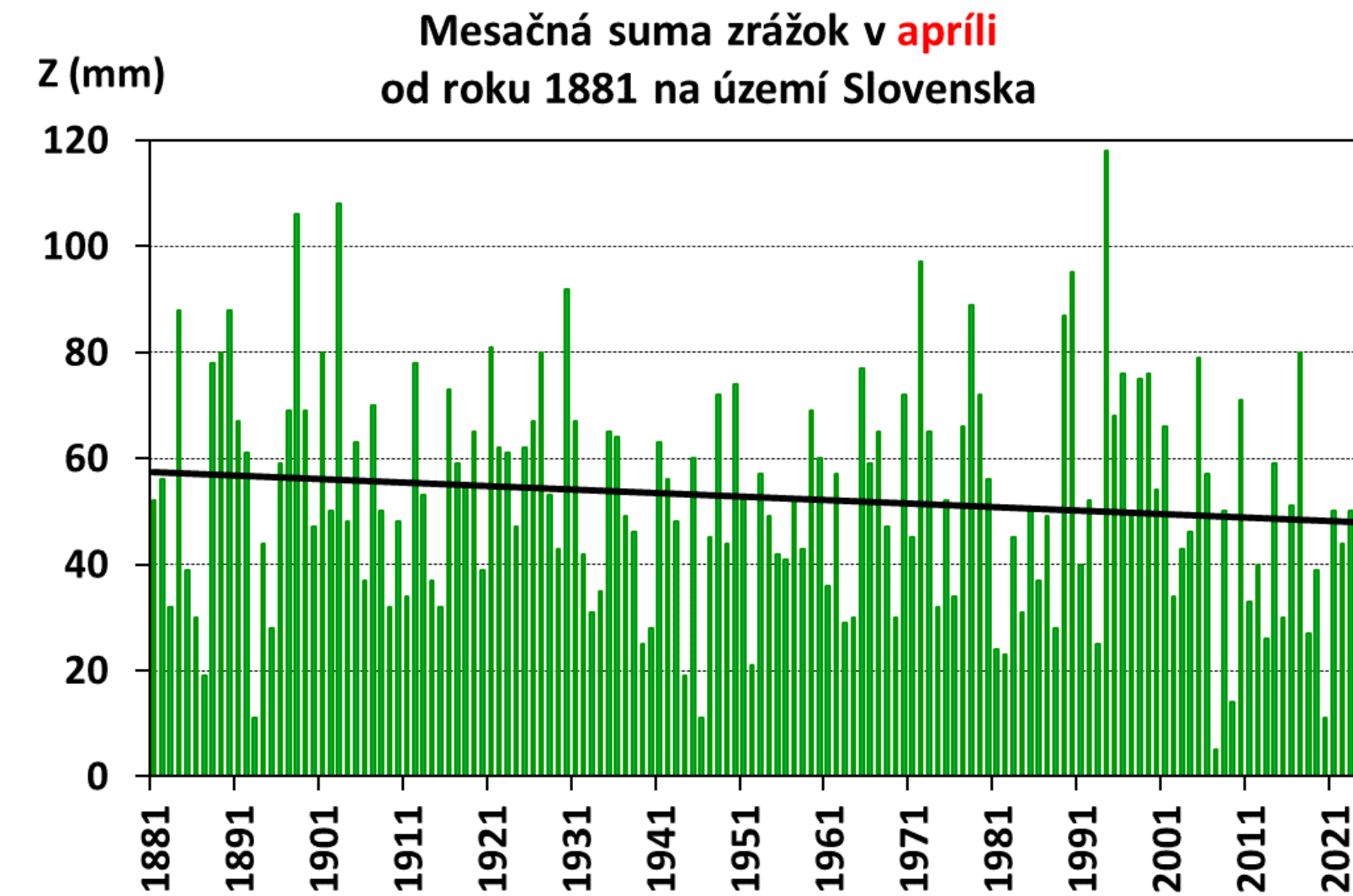

PRIESTOROVÁ MESAČNÁ SUMA ZRÁŽOK NA SLOVENSKU OD ROKU 1881

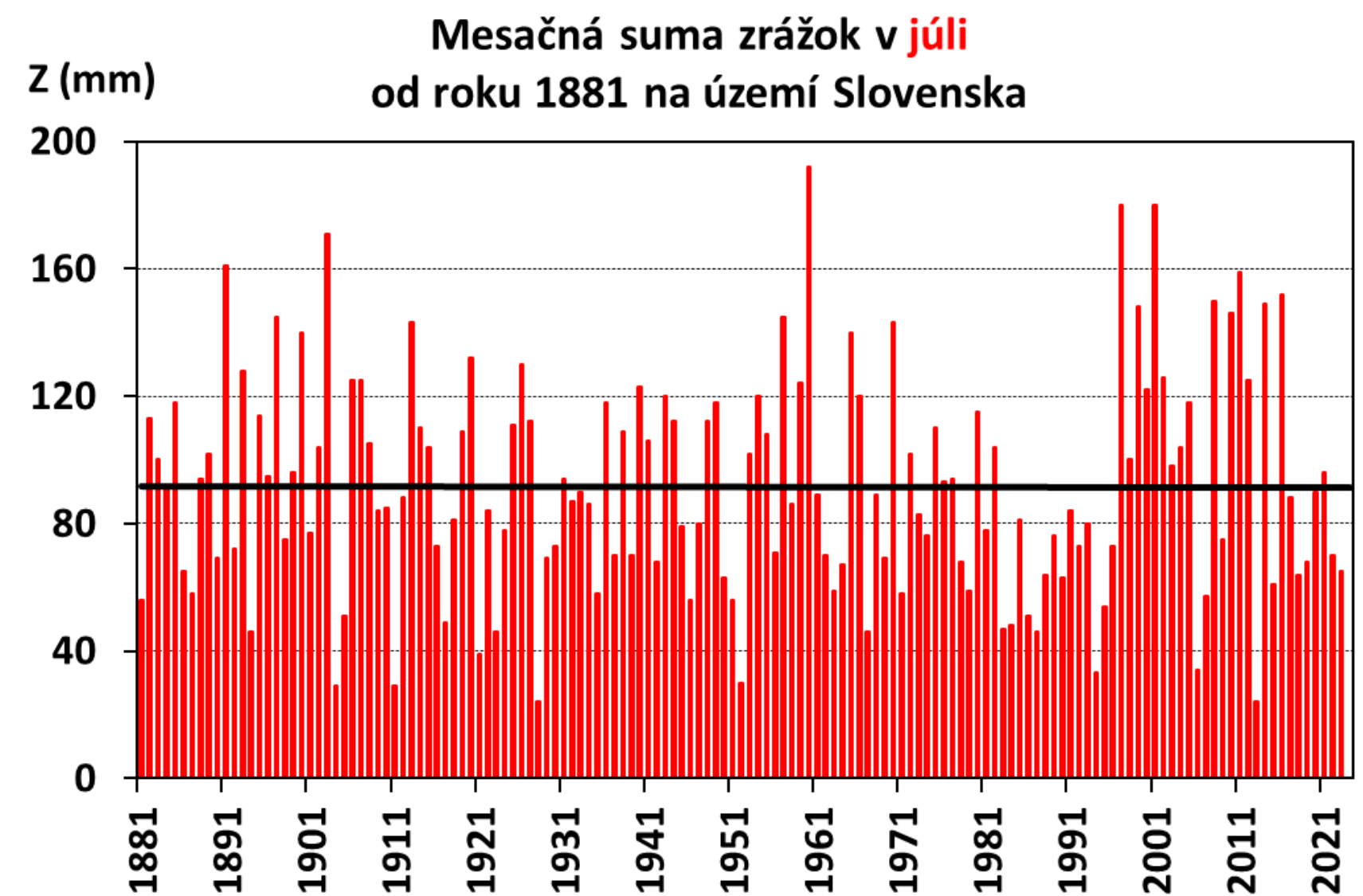
január

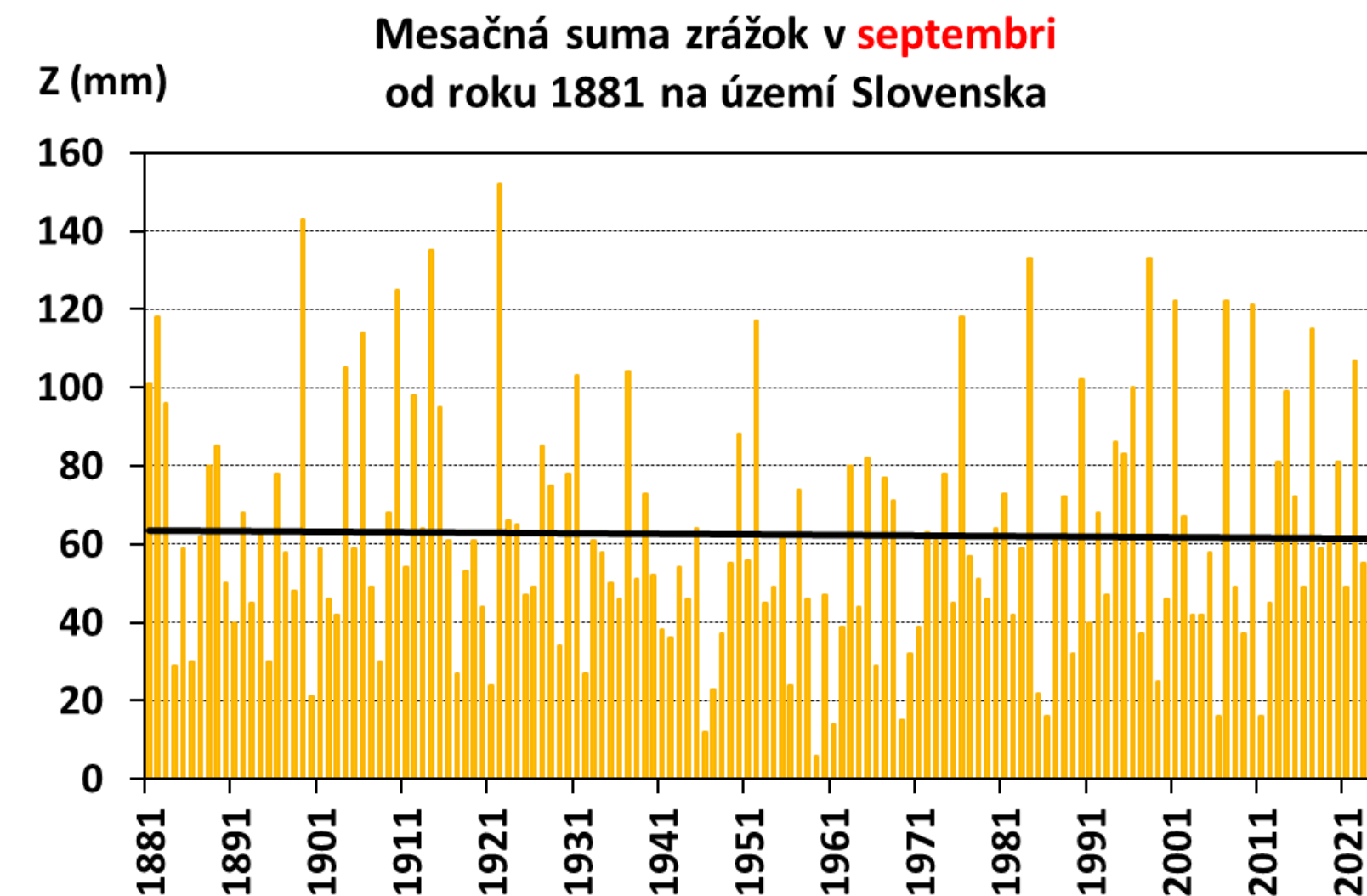
apríl

júl

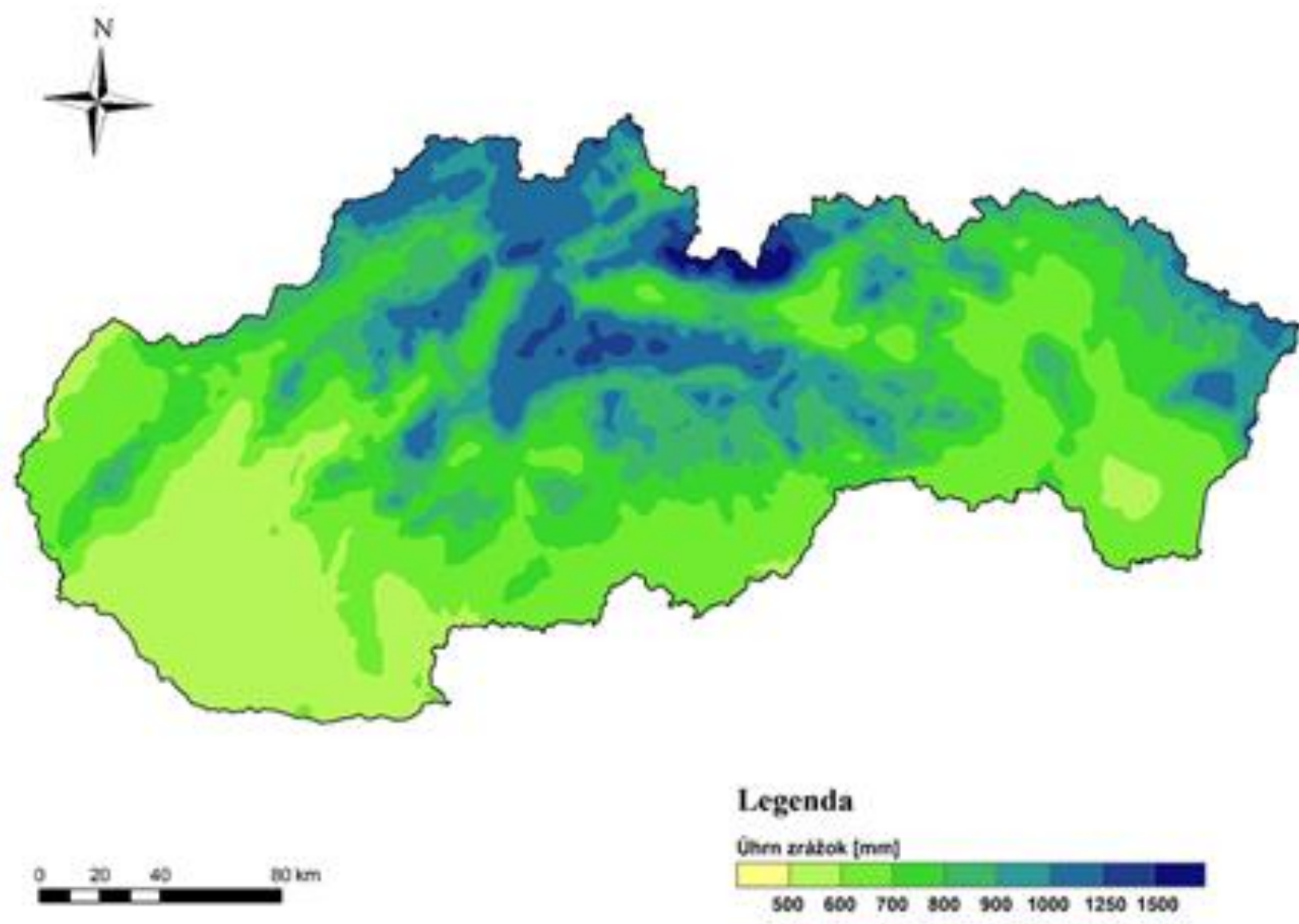

september

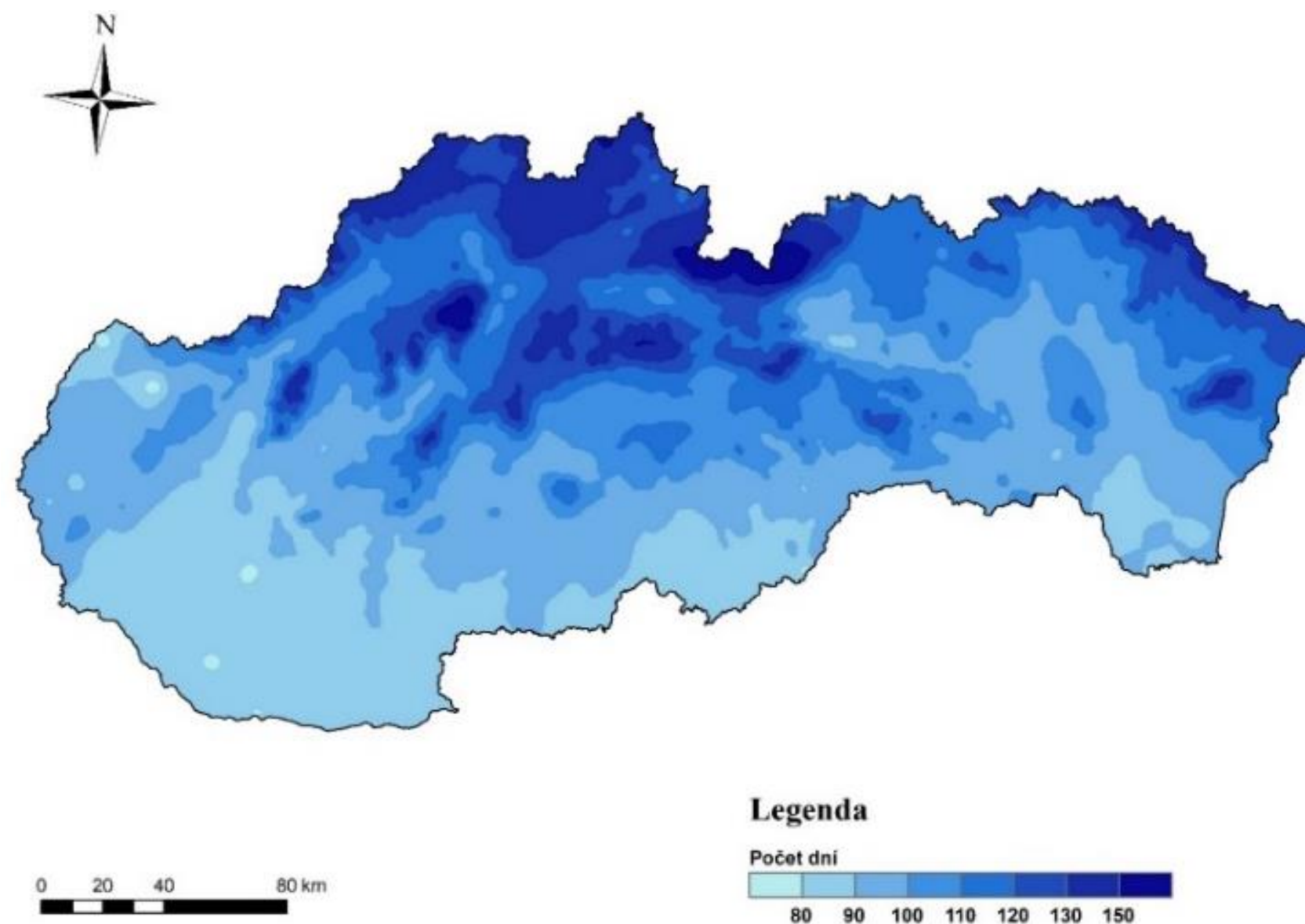

ROČNÝ ÚHRN ZRÁŽOK NA SLOVENSKU V OBDOBÍ 1991-2020

POČET DNÍ SO ZRÁŽKAMI 1 MM A VIAC NA SLOVENSKU V OBDOBÍ 1991-2020

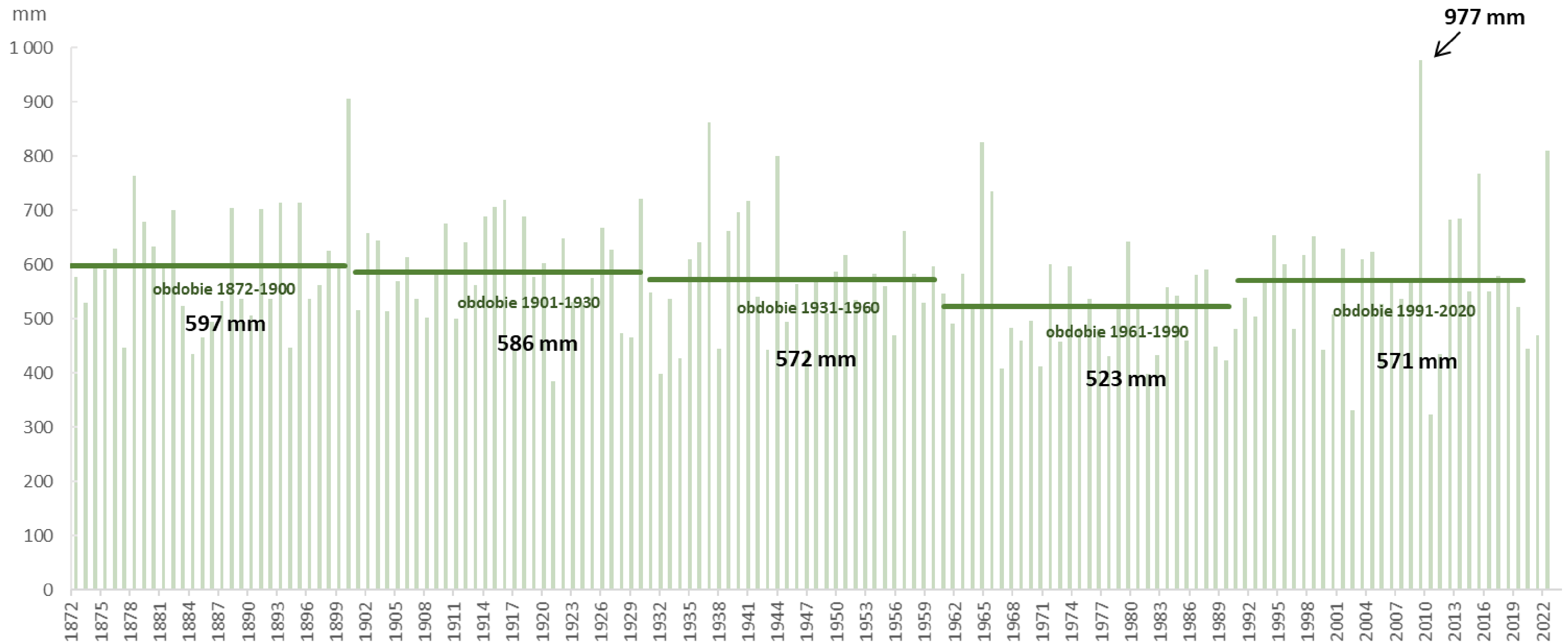

- zmena ročného režimu zrážok
- striedanie období s nedostatkom zrážok a suchom s kratšími obdobiami s výdatnými, resp. intenzívnymi zrážkami
- úbytok trvalejších veľkopriestorových zrážok na úkor búrkových lejakov

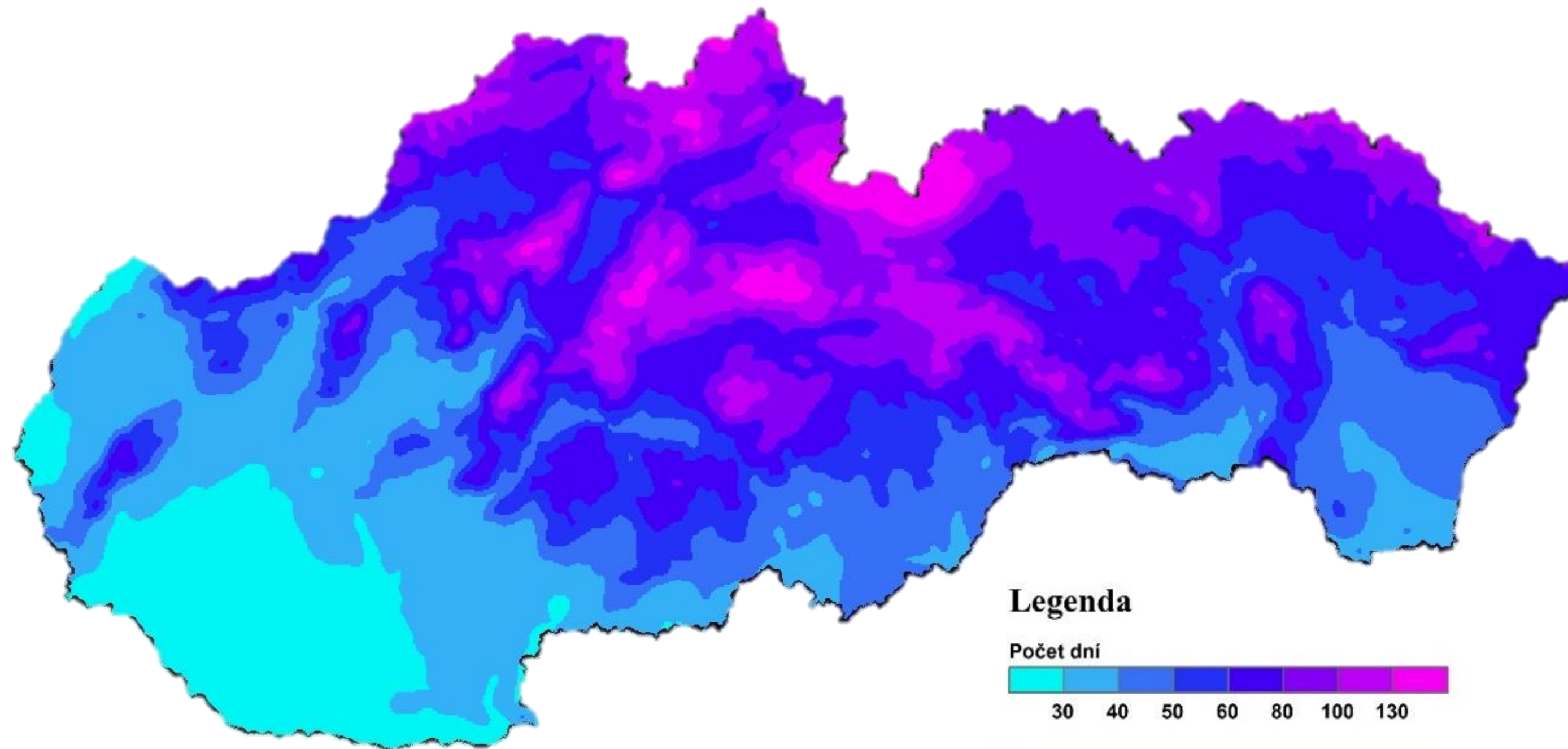

ROČNÁ SUMA ZRÁŽOK V HURBANOVE OD ROKU 1872

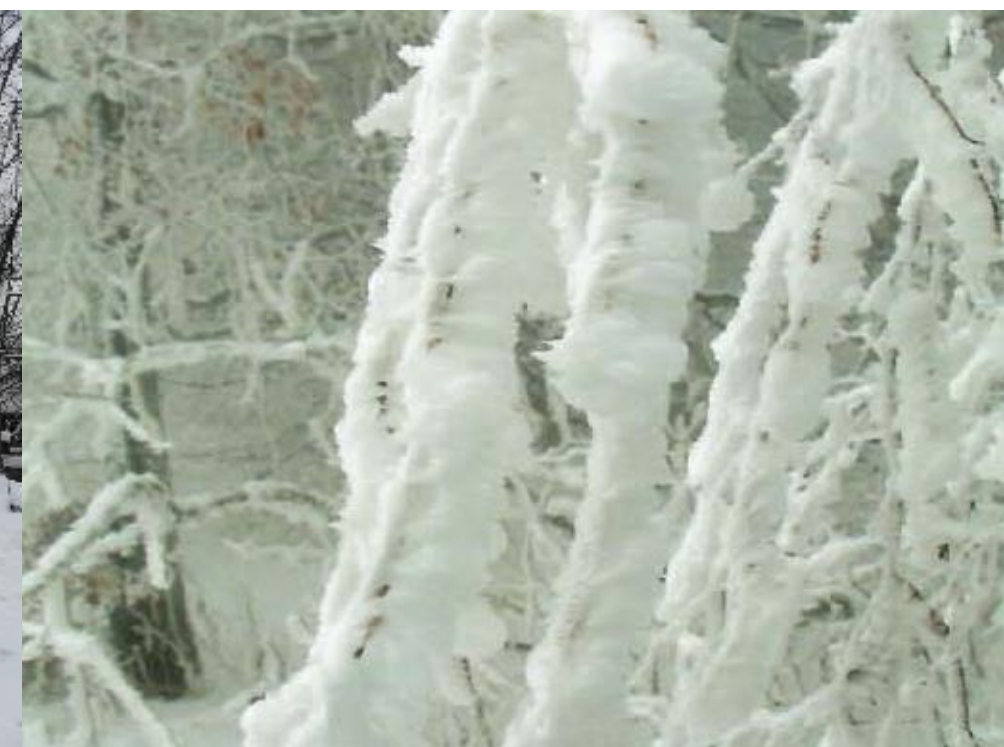

POČET DNÍ S CELKOVOU SNEHOVOU POKRÝVKOU V OBDOBÍ 1991-2020

- teplejšie a na sneh chudobnejšie zimy
- pribúdanie tekutých a zmiešaných zrážok na úkor tuhých zrážok
- výdatné sneženie aj v južných oblastiach Slovenska
- mokrý a ťažký sneh
- nebezpečná námraza a ľadovica

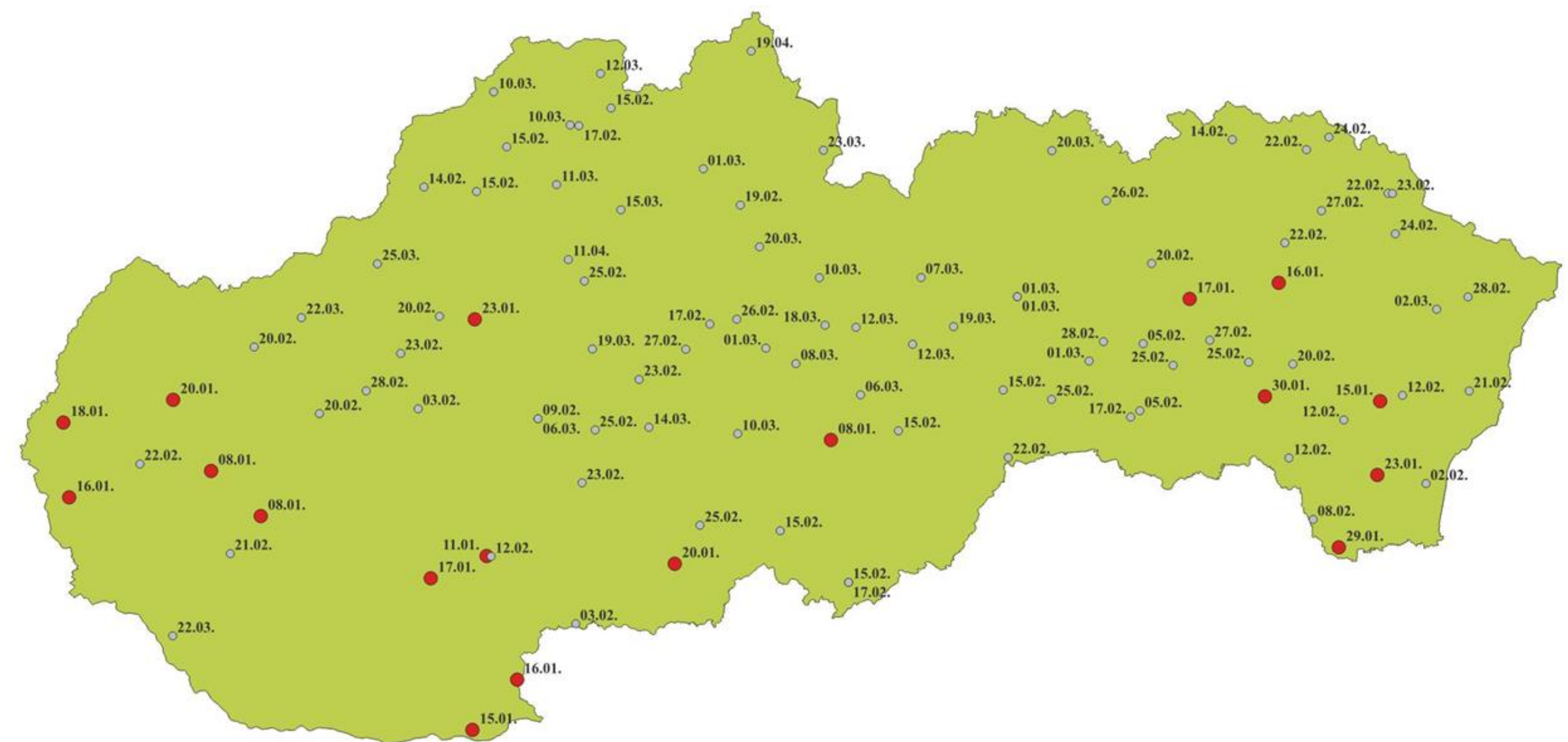
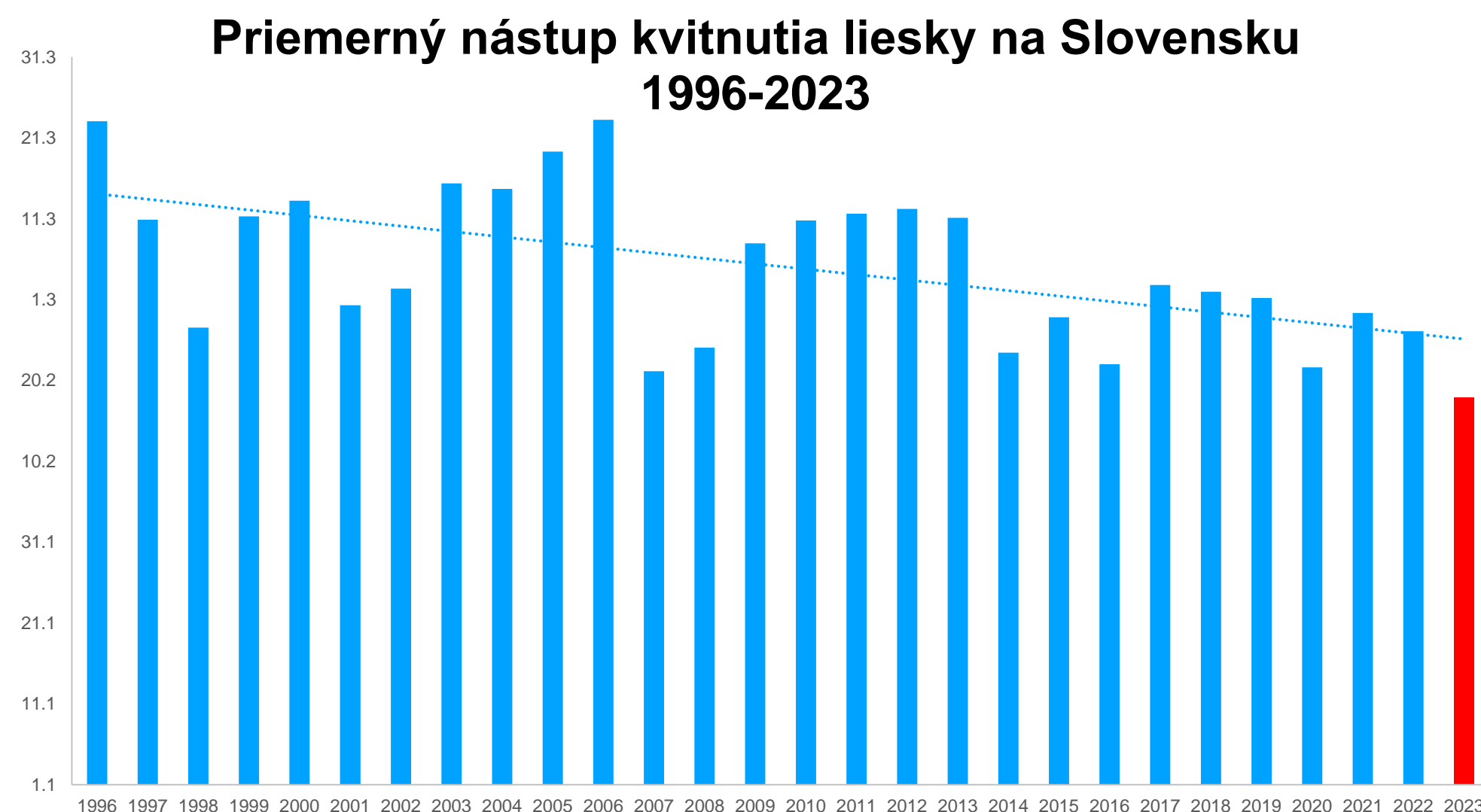

KVITNUTIE LIESKY OBYČAJNEJ

- nadpriemerne teplé počasie koncom decembra a začiatkom januára 2023
- kvitnutie samičích kvetov najmä na západnom Slovensku už v 1. dekáde mesiaca január 2023, začiatkom februára 2024
- nástup kvitnutia liesky sme zaznamenali o 22 dní skôr v porovnaní s dlhodobým priemerom

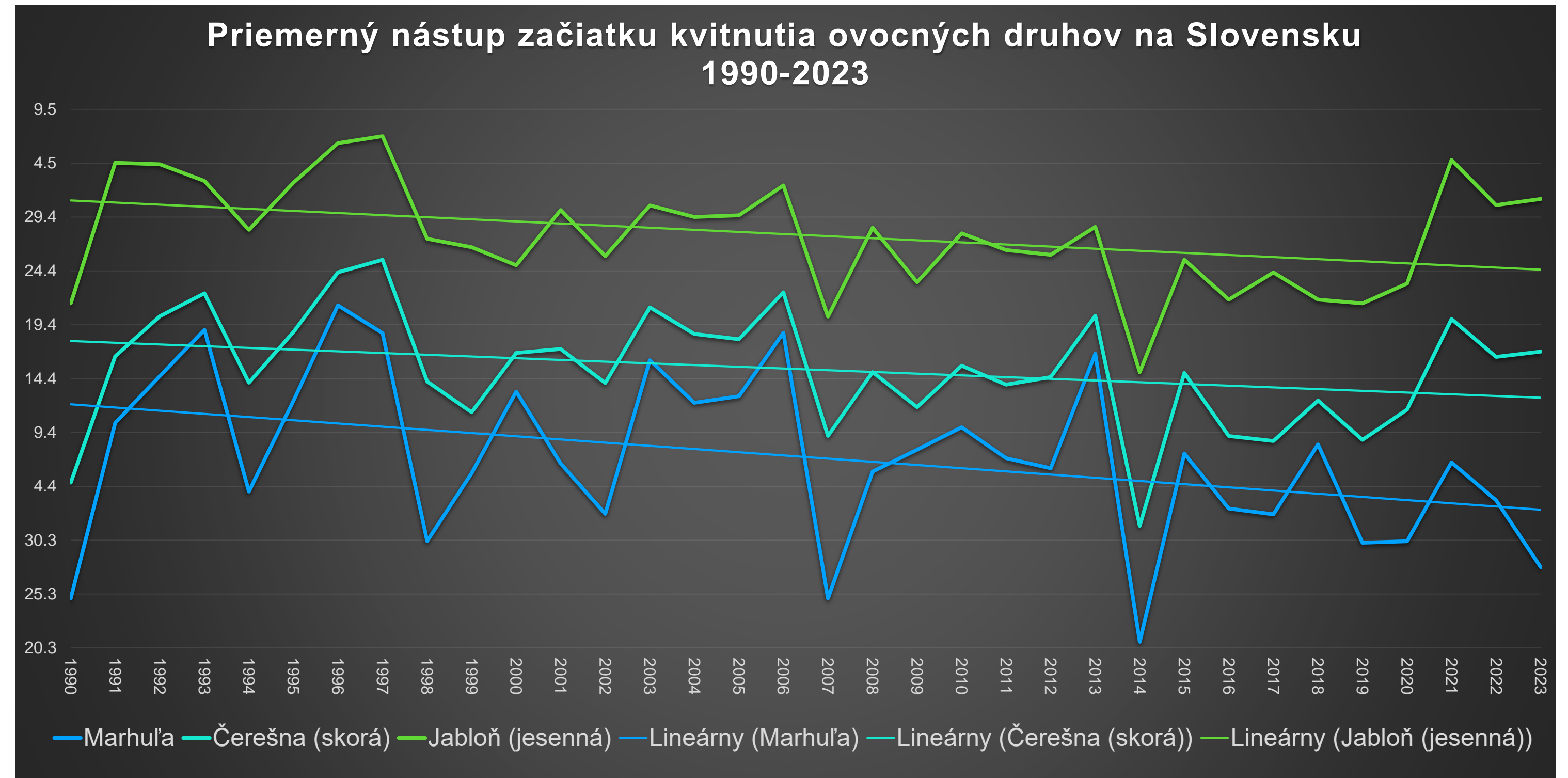
Lokalita	Normál	Najskorší výskyt	2023
Kokava nad Rimavicou	2.3.	20.2.	8.1.
Streda nad Bodrogom	4.3.	4.2.	29.1.
Svinica	6.3.	15.2.	30.1.
Beša	3.3.	2.2.	17.1.

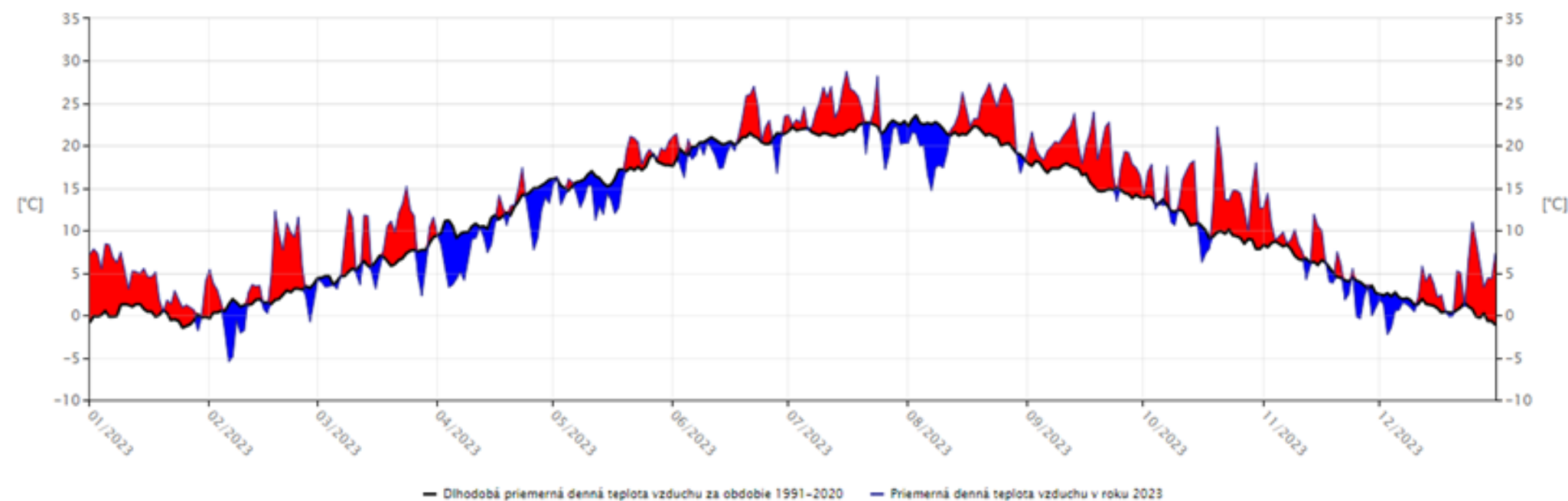

KVITNUTIE OVOCNÝCH DREVÍN NA JAR 2023

- skorší nástup začiatku kvitnutia sme zaznamenali najmä na marhuli (v priemere o 12 dní skôr v porovnaní s dlhodobým priemerom)
- ostatné ovocné dreviny jablone, hrušky, čerešne boli v rámci dlhodobého priemeru

Priemerná denná teplota vzduchu v roku 2023
Hurbanovo

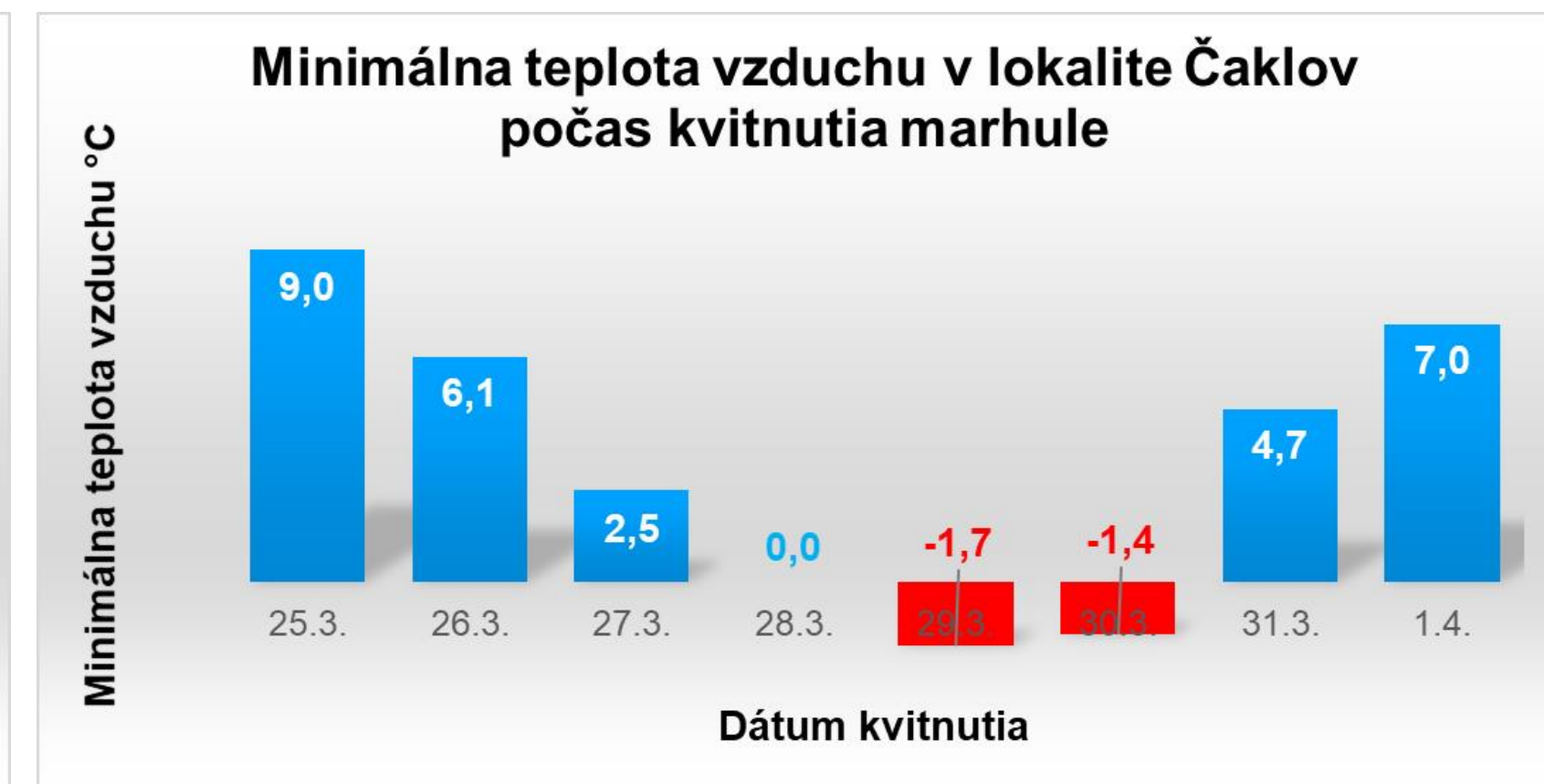
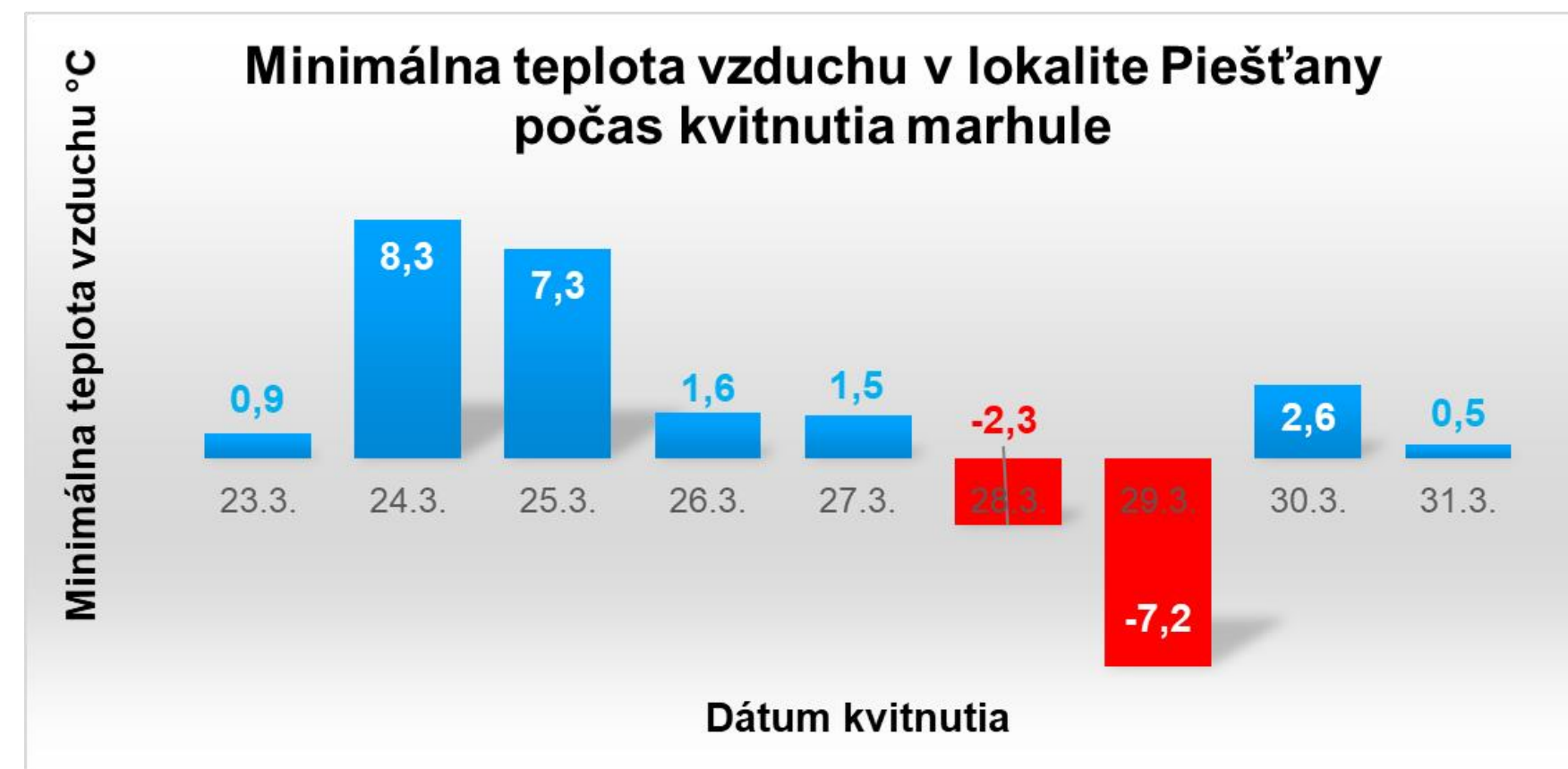
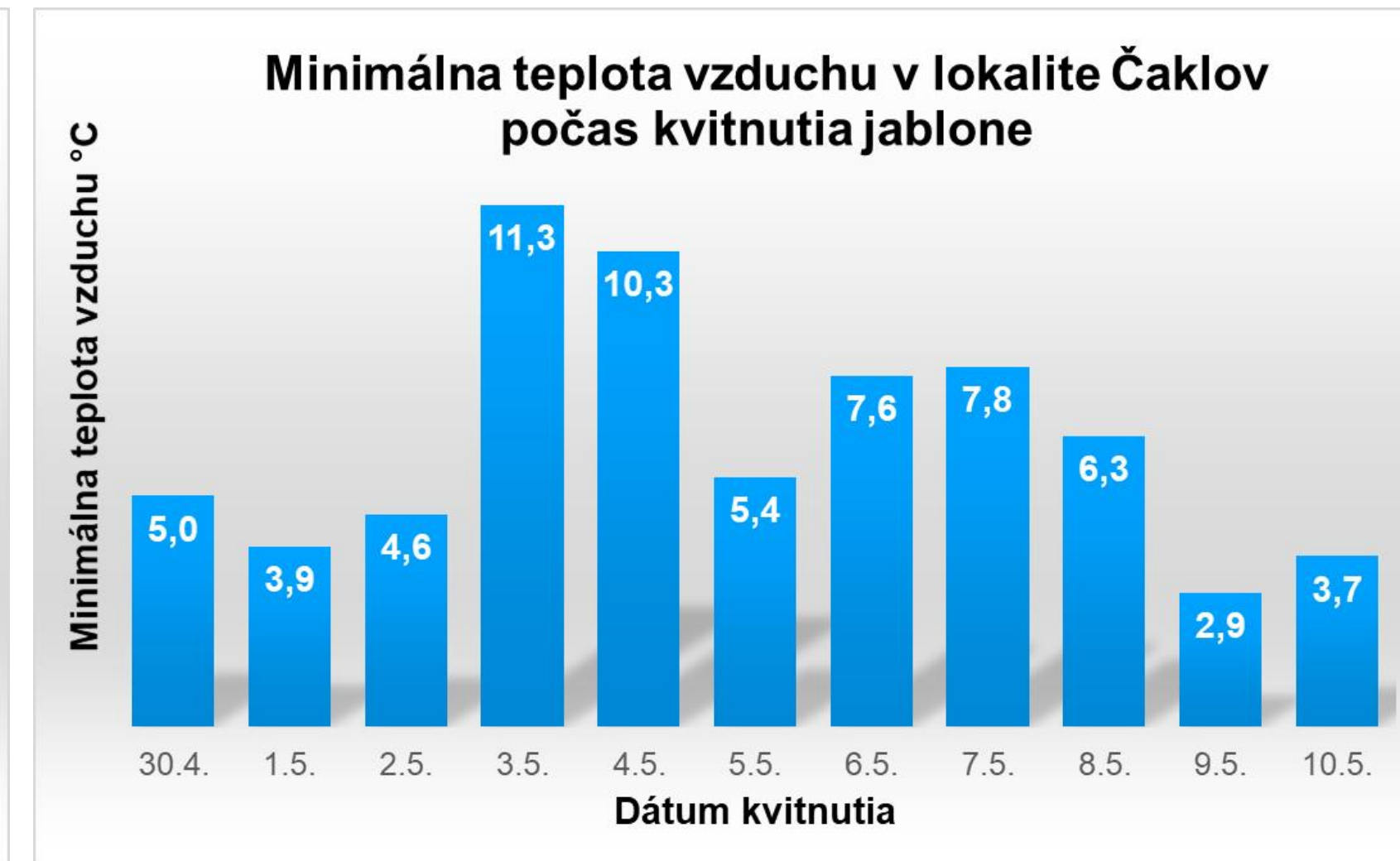
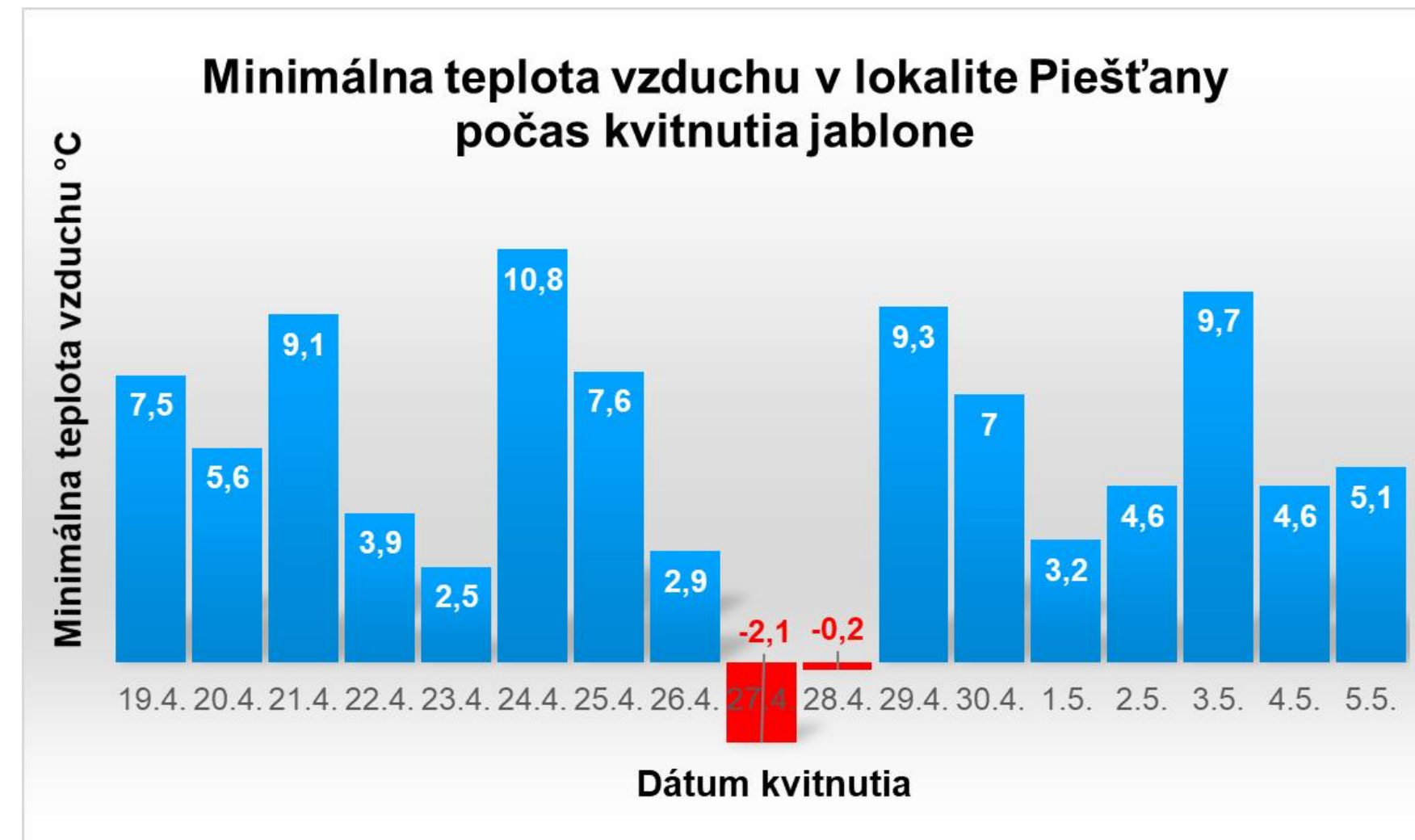

MRAZY POČAS KVITNUTIA OVOCNÝCH STROMOV V ROKU 2023

- jarné mrazy sa vyskytli najmä počas kvitnutia marhúľ
- ostatné druhy o niečo menej zasiahnuté jarnými mrazmi

BUTONIZÁCIA A ZAČIATOK KVITNUTIA MARHULE OBYČAJNEJ

- **v poslednej dekáde februára 2024 bola ojedinele zaznamená fenologická fáza butonizácia**
- *pri postupnom roztváraní kalichových končekov sa medzi nimi objavia snehovo biele alebo svetloružové korunné lupienky*
- **29.2.2024 bol zaznamenaný nástup fenofázy začiatok kvitnutia na FS Piešťany**
- *koruna kvetu nadobúda široko miskovitý vzhľad, tyčinky sú voľne prístupné, kvety sú normálne vyvinuté*
- *Fenologická fáza nastáva, keď sa na najmenej troch jedincoch toho istého druhu a tej istej odrody rozvinulo niekoľko prvých, normálne vyvinutých kvetov. V prípade, ak je v pozorovaní len jedna rastlina, fenofáza nastupuje, keď na sledovanej rastline dôjde aspoň v niekoľkých, rôzne umiestnených kvetenstvách k rozkvetu prvých kvetov.*

KAŽDÝ DEŇ S VAMI
UŽ 70 ROKOV

BAZA ČIERNA – PRVÉ LISTY

- V poslednej pentáde februára 2024 boli lokálne zaznamenané prvé listy na baze čiernej
- V porovnaní s fenologickým normálom (1991-2020) nastúpila fenofáza prvé listy u bazy čiernej o 36 dní skôr (Šahy), o 42 dní skôr (Svätý Anton)

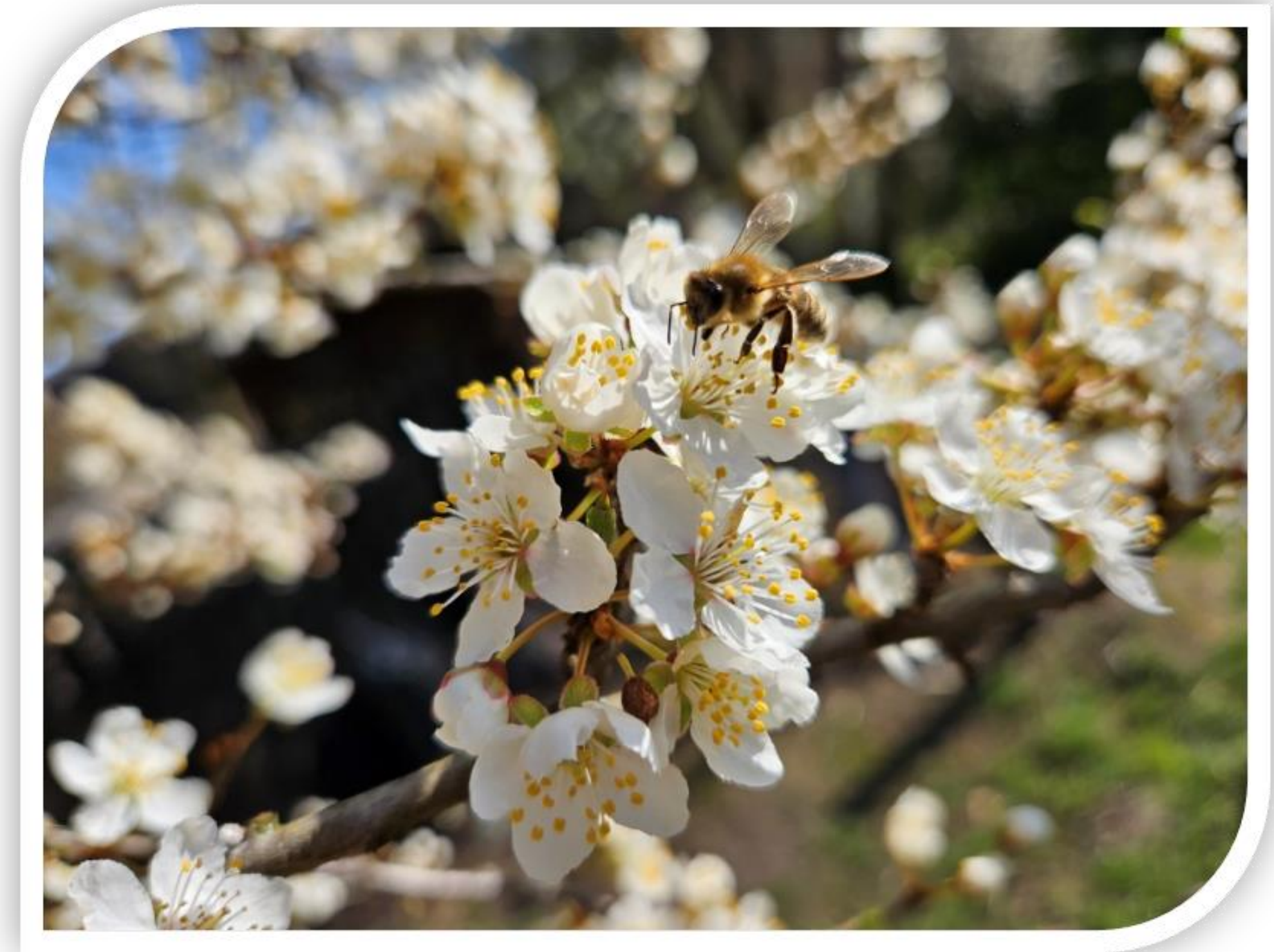
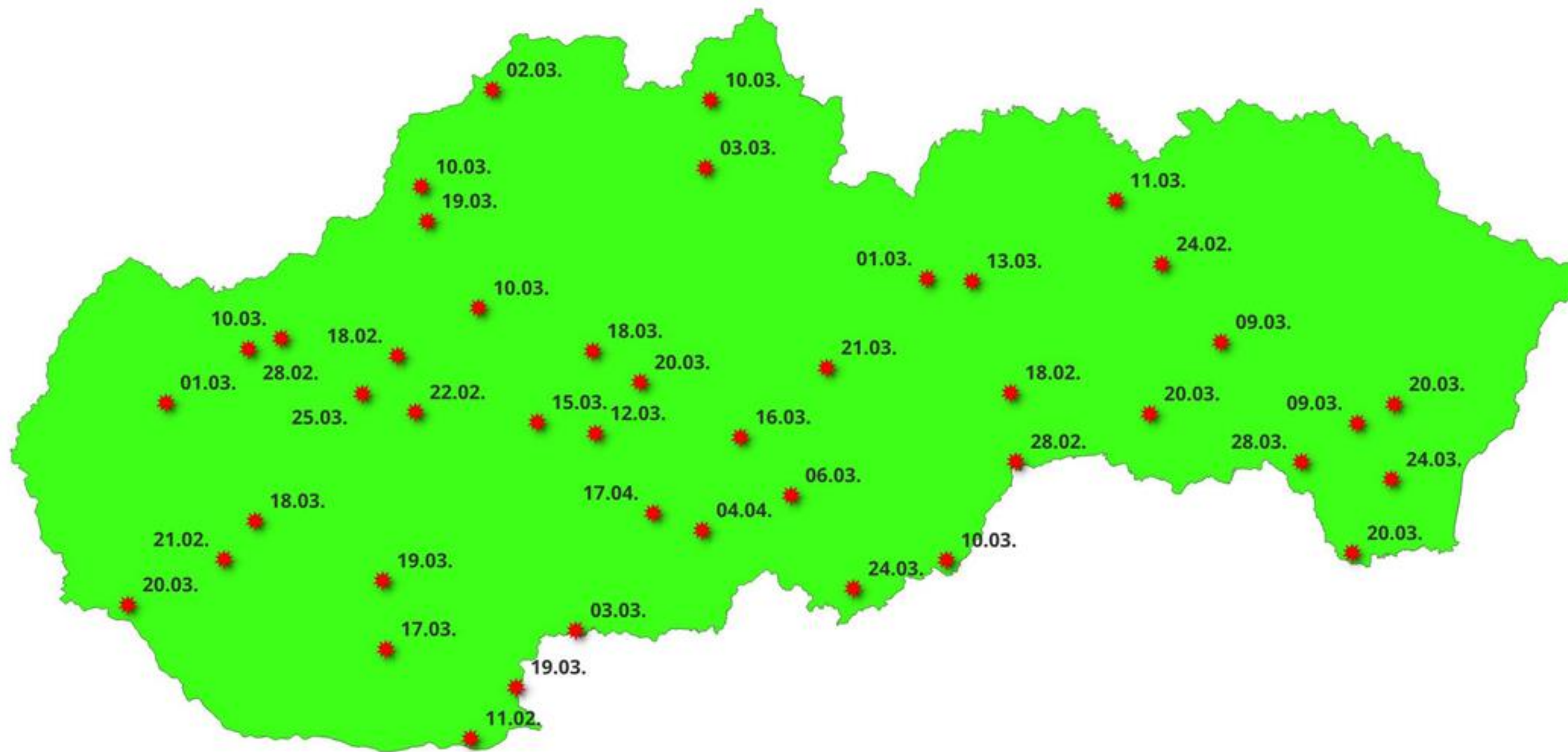
70
KAŽDÝ DEŇ S VAMI
UŽ 70 ROKOV

NEGATÍVNY VPLYV CHLADNEJ JARI 2023

- z niektorých lokalít bolo hlásené pomerne slabé opelenie ovocných stromov
- podpriemerné teploty = nízka aktivita opel'ovačov, vysoká chorobnosť
- výskyt mrazov v marci = zvýšená mortalita opel'ovačov

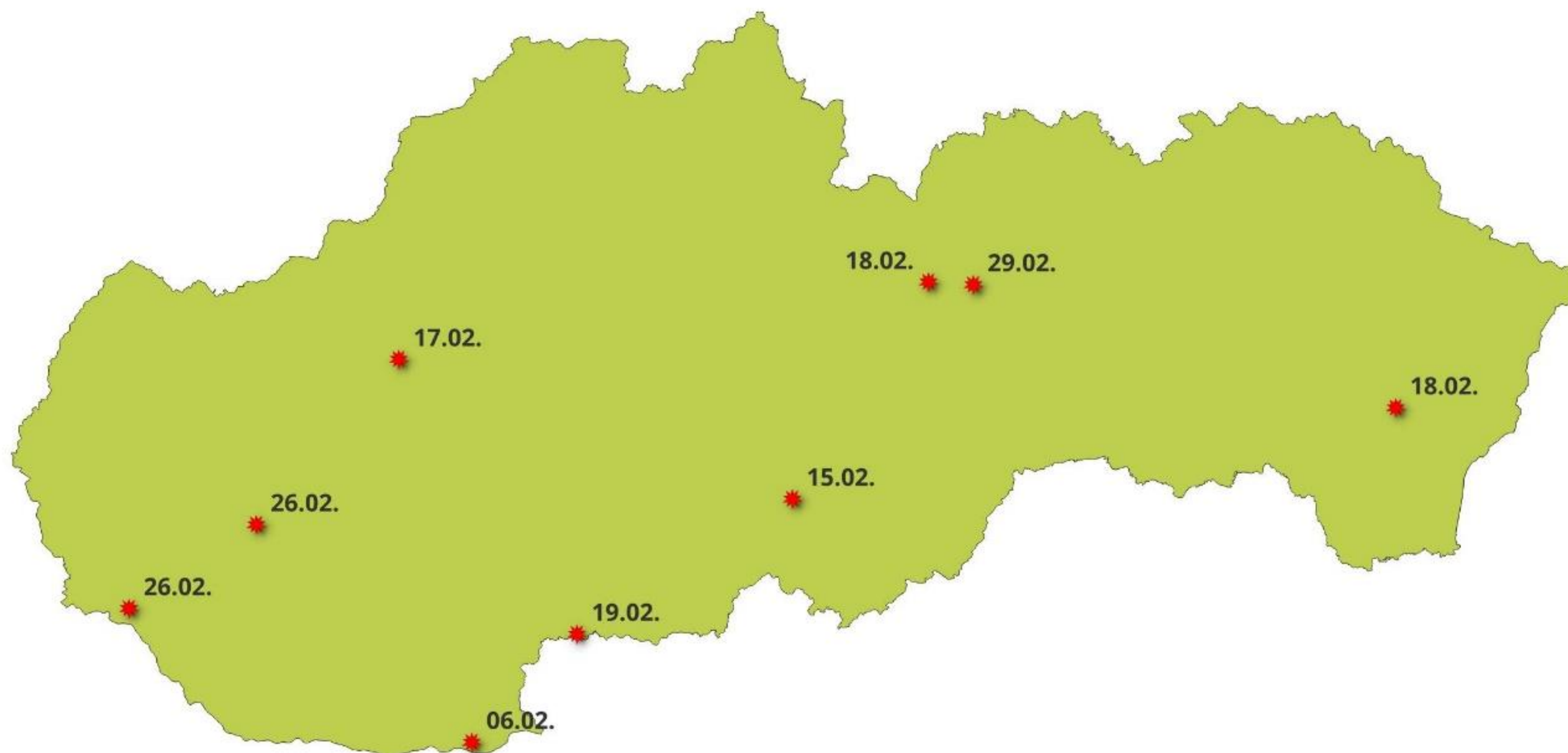
Prvá znáška peľu, prvý prelet včely medonosnej v roku 2023

PRVÁ ZNÁŠKA PEĽU V ROKU 2024 – VČELA MEDONOSNÁ

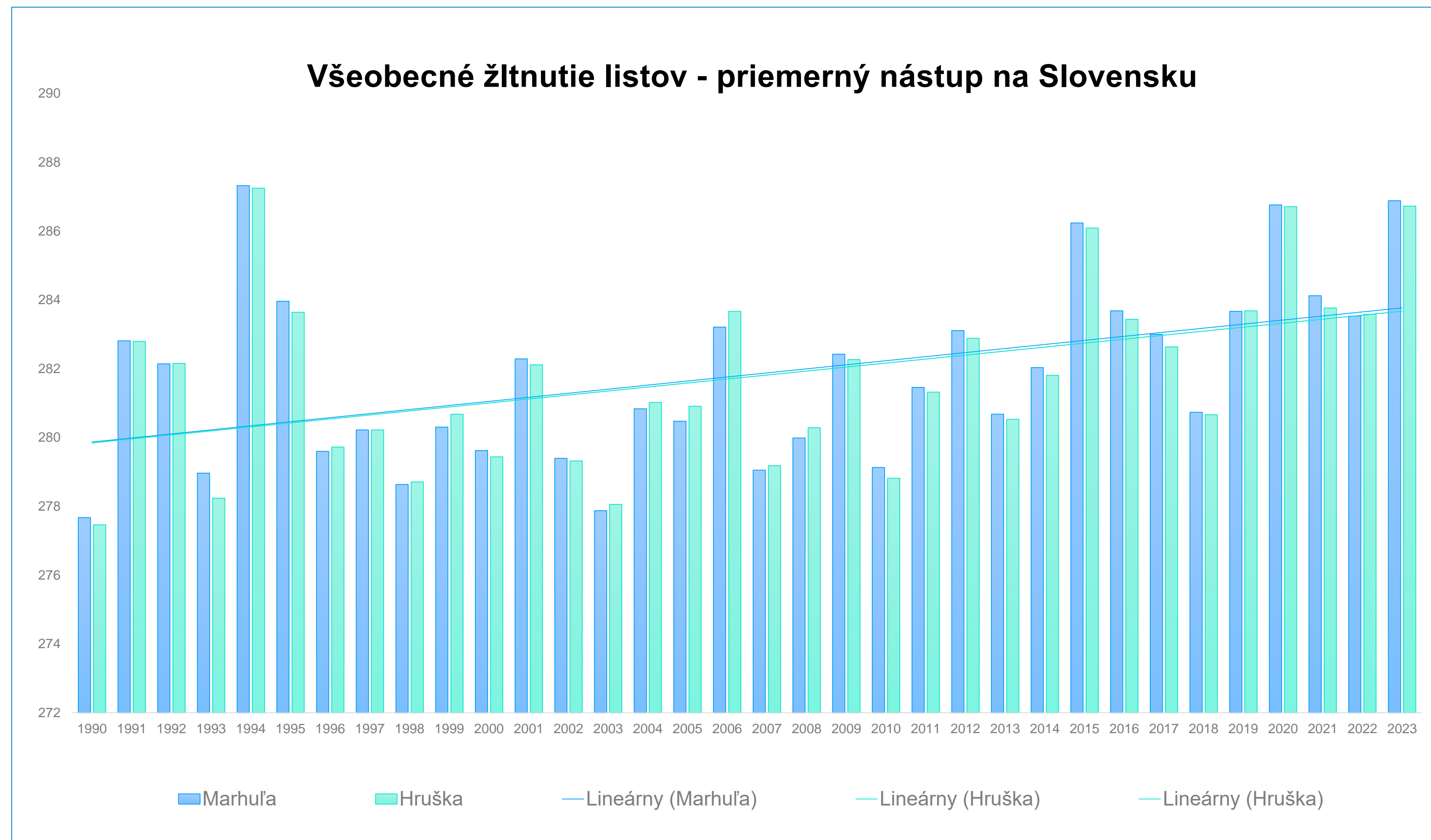
- od konca prvej dekády februára 2024 bola pozorovaná prvá znáška peľu u včely medonosnej

KAŽDÝ DEŇ S VAMI
UŽ 70 ROKOV

NÁSTUP JESENNÝCH FENOLOGICKÝCH FÁZ NA OVOCNÝCH STROMOCH

- **nadpriemerne teplá jeseň mala odozvu aj na vegetácii**
- **za posledných 33 rokov sme zaznamenali posun nástupu jesenných fenofáz o 4 dni na ovocných drevinách**

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

KAŽDÝ DEŇ S VAMI
UŽ 70 ROKOV

